

Voorwoord

door Frans Lejeune

In dit omvangrijke nummer drie hoofdonderwerpen. Als eerste zoals gebruikelijk een aantal uitspraken van de Protestcommissie. Gezien de hoeveelheid kopij hebben we zelfs een deel moeten laten overstaan voor het herfstnummer.

De hoofdmoot van dit nummer wordt gevormd door het CLB-examen. Allereerst natuurlijk de opgaven van zowel het spelregelgedeelte als het rekengedeelte. Verderop de antwoorden, gevolgd door het gebruikelijke commentaar van Jos Jacobs. Ton Kooijman behandelt ook nog kort de opgaven die het slechtste gemaakt zijn en tot slot nog een kort artikeltje van Ton Kooijman over de combinatie van claimen en verzaken. Dit punt kwam ter sprake naar aanleiding van de laatste opgave van het spelregelgedeelte. Het bleek dat de opvatting van de examencommissie niet (meer) overeen kwam met hoe men internationaal over dit soort gevallen denkt. Al snel na het examen werd hierover via het Internet uitvoerig gediscussieerd en dat heeft een aanpassing opgeleverd, niet alleen van de antwoorden, maar ook in de benadering door de examencommissie en de Weko. Zeker iets voor wedstrijdleiders

om goed te bekijken en voortaan zo toe te passen.

Tot slot wordt uitgebreid aandacht besteed aan het incident tijdens de vierde voorronde van het ING Bank Topcircuit. Er is in de dagbladen al enige aandacht aan besteed en op Internet heeft een zeer uitvoerige discussie gewoed over meerdere aspecten van deze zaak. Ter informatie in deze Weko-wijzer een zakelijke weergave van de feiten, de loop van het beroep, de tekst van de uitspraak van de Commissie van Beroep en een kort naschrift namens de Weko. Over deze zaak is zeker het laatste woord nog niet gezegd en naar aanleiding hiervan zullen zeker aanpassingen in de reglementen van het topcircuit volgen en wellicht ook nog in het Wedstrijd Reglement (om het dumpen tegen te gaan). Zodra daar iets over te melden valt komen we daar nog op terug.

Verder rest mij slechts u allen een prettige zomerperiode toe te wensen en u hoort weer van ons in het nieuwe seizoen.

.

Uitspraken van de Protestcommissie

De competities in 2001 leverden een lawine aan protesten op, vooral uit de tweede divisies van de parencompetities. Hier komen er weer een aantal. De publicatieprocedure is sinds het vorige nummer van de Weko-wijzer iets gewijzigd. De PK geeft zelf aanvullende tekst en uitleg. Nader commentaar namens de Weko zal daarom meestal niet nodig zijn en derhalve ontbreken. Er stond nog één oud protest over. Deze wordt zonder commentaar gepubliceerd.

Protest 00-51

Tweede Divisie viertallen

Spel 28

W / NZ

♠ V105

♥ 432

♦ A1052

♣ 1065

♠ HB92

♥ HB

♦ H97

♣ AVB2

N
W O
 Z

♠ 743

♥ 9865

♦ B63

♣ H98

♠ A86

♥ AV107

♦ V84

♣ 743

West

1♣

allen passen

Noord

pas

Oost

pas

Zuid

1SA

Na de afsluitende pas heeft west gevraagd naar de kracht van het 1SA-bod. Hij kreeg te horen dat dat 10-15 punten belooft. De WL werd geroepen omdat OW meenden dat deze 1SA gealerteerd had moeten worden. Oost zag geen reden om zijn pas te wijzigen. 1SA werd gemaakt. Na afloop besloot de WL de score te wijzigen in +50 voor NZ op basis van een 2♠-contract voor OW (te bereiken na een doublet van west en weglopen van oost). NZ gingen tegen deze beslissing in beroep.

De PK heeft overwogen:

- dat het bod van 1SA in de vierde hand een beschermend karakter heeft en

volgens de klassieke theorie 10-13 p. belooft;

- dat het alerteren van natuurlijke biedingen niet nodig is;
- dat niet is gebleken dat NZ over de betekenis van dit 1SA-bod een speciale afspraak hadden, waarbij van bovenstaande natuurlijke betekenis werd afgeweken;
- dat door NZ dus geen overtreding is begaan, zodat het aan tafel bereikte resultaat moet worden gehandhaafd.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 28 vast te stellen op 1SA door NZ, precies gemaakt, 90 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 01-07

Eerste Divisie paren

Spel 3

Z / OW

♠ A86

♥ AH1054

♦ B

♣ 9432

♠ HB104

♥ V73

♦ 10963

♣ H7

♠ V3

♥ 92

♦ 542

♣ AB10865

♠ 9752

♥ B86

♦ AHV87

♣ V

West

—

pas

doublet

pas

allen passen

Noord

—

1♥

pas

doublet

Oost

—

2♣

3♣

pas

Zuid

1♦

2♦

pas

3♥

Resultaat: 3♥ +1

Het probleem was het doublet van west op 2♦. West heeft dit aan zuid uitgelegd als: straf of klaveren en schoppen. Oost

heeft dit aan noord uitgelegd als geen idee, waarschijnlijk straf. Noord geeft nu geen forward going redoublet en NZ mist daardoor een manche (of een lucratief strafdoulet op 3♣).

De WL besloot om OW 4♥ precies gemaakt tegen te geven en NZ het gemiddelde van 3♥ +1 en 4♥ contract. NZ gingen hiertegen in beroep bij de PK. Deze heeft overwogen

- dat west aan zuid heeft verteld wat voor typen handen hij kon hebben, terwijl uit het antwoord van oost aan noord vooral naar voren is gekomen dat OW over deze situatie geen afspraak hadden;
- dat er vanwege deze discrepantie tussen de antwoorden van oost en west sprake is van een overtreding van OW, namelijk het geven van verkeerde uitleg;
- dat echter het matige resultaat van NZ geen verband houdt met deze overtreding, zodat de aan tafel behaalde score moet worden gehandhaafd.

De Protest Commissie heeft besloten

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 3 vast te stellen op 3♥ door NZ, met een overslag gemaakt, 170 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-07:

Het type probleem dat zich ook op dit spel voordeed wordt zo langzamerhand berucht. Achter de schermen vertelt de ene speler wat hij zoal kan hebben, terwijl de andere vertelt wat hij denkt dat er aan de hand is, in plaats van zich ertoe te beperken te zeggen dat er geen harde afspraken zijn. Hoe netjes het soms ook lijkt de tegenstanders te willen vertellen wat er werkelijk speelt, de regels zitten iets anders in elkaar. Wat er werkelijk speelt of kan spelen moet een goede tegenstander maar zelf bedenken. Waar hij recht op heeft, is op een nauwkeurige beschrijving van de afspraken en eventueel de bijbehorende partnershipstijl.

Hier had west zijn doublet uitgelegd als straf of negatief (in casu klaveren en schoppen), terwijl oost bij gebrek aan afspraken uitging van straf en dat ook zo uitlegde. Noord stelde dat hij 2♦ bij goede uitleg (dus die van west) zeker geredoubleerd zou hebben, waarna OW niet meer opstaan: zuid zou dan op 3♣ gedoubleerd hebben gepast. Waarom hij dat nu niet deed is een raadsel dat niets met de mogelijk foute uitleg te maken heeft. Er is dus geen verband tussen de foute uitleg en de matige score van NZ, dus die blijft staan.

Protest 01-08

Eerste Divisie paren

Spel 9

♠ V76

N / OW

♥ VB7

♦ HV5

♣ V963

♠ AH85

♥ 105

♦ A109832

♣ 4

♠ B42

♥ AH6432

♦ 76

♣ 108

♠ 1093

♥ 98

♦ B4

♣ AHB752

West

Noord

Oost

Zuid

–

1SA^A

pas

2SA

3♦

doublet

3♥

pas

pas

...doublet

pas

3SA

allen passen

1SA werd gealerteerd en uitgelegd als 10-12

2SA is een invite (2♠ = transfer naar klaveren).

Resultaat: 3SA -2

De WL stelde vast dat de denkpauze erkend wordt; ook door het scherm heen was het duidelijk dat het noord was die lang gedacht had. De WL vond dat pas een redelijk alternatief was (punten ongeveer gelijk verdeeld, geen zekerheid van

hartenfit bij tegenpartij) en besloot tot 3♥X +1.

NZ gingen tegen deze beslissing in beroep. Zij stelden dat zuid al vanaf het begin van het bieden een consequent plan heeft gevolgd, nl de tegenpartij zand in de ogen strooien en proberen zo goedkoop mogelijk het contract te winnen. Immers tegenover een 10-12 SA is het zeer waarschijnlijk dat de tegenpartij een goede deelscore of manche kan spelen.

De PK heeft overwogen:

- dat de beide doubletten van noord in verschillend tempo werden gegeven;
- dat, wat er ook zij van het strategisch plan van zuid tegenover een 10-12 SA, passen op elk van beide doubletten in een parenwedstrijd nu eenmaal in aanmerking komt, zeker als de tegenstanders kwetsbaar zijn;
- dat derhalve het bod van 3SA zeer wel door de denkpauze van noord kan zijn gesuggereerd en dus ongeoorloofd is;
- dat de dienstdoende wedstrijdleder daarom juist heeft beslist.

De Protest Commissie heeft besloten

- de beslissing van de wedstrijdleder te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-08:

Tegenover een 10-12 SA moet je wat, af en toe. Zuid had een mooi plannetje: met 2SA inviteren en kijken wat er zou gebeuren in de hoop dat de tegenstanders zich de kaas van het brood lieten eten. Dat lukte niet en partner gooide roet in het eten door 3♦ snel en 3♥ langzaam te doubleren. Omdat passen op 3♥ eveneens in aanmerking komt kan weglopen naar 3SA of wat dan ook nu niet meer zomaar.

Protest 01-09

Tweede Divisie paren

Spel 21 ♠ 1083

N / NZ ♥ 106

♦ 9743

♣ H532

♠ H7

♥ V543

♦ A8

♣ AV1087

W N
Z O

♠ V64

♥ A9872

♦ VB

♣ B64

♠ AB952

♥ HB

♦ H10652

♣ 9

West	Noord	Oost	Zuid
–	pas	pas	1♠
1SA	2♠3♥	pas
4♥	allen passen		

Resultaat: 4♥ contract

Na afloop maakten NZ bezwaar tegen het 4♥-bod van west na de niet-betwiste (10-15 sec.) denkpauze van oost.

1SA = 15-17 ("14-18"), 3♥ = 6-9 met een vijfkaart (5 punten met een zeskaart mag), niet forcing. Een 10⁺ gaat via doublet en dan harten bieden, maar oost was bang dat doublet meer uitnodigde tot tegen-spelen.

De WL heeft overwogen dat een zwak 3♥-bod in deze situatie zelden aarzelend komt en dat de denkpauze dus inderdaad informatie kan hebben overgebracht; dat de westhand er door de opening van zuid en het overige bieden erg mooi is gaan uitzien, maar nog steeds niet 'maximaal' gegeven wests bieden is; dat oost een sterkere invite ter beschikking had, maar niet heeft gebruikt. WL neemt kennis van de frequentiestaat (12 van de 15 keer was de manche geboden), maar acht in deze situatie toch pas voor west een redelijk alternatief en wijzigt de score in 3♥ +1. OW gaan in beroep.

De PK heeft overwogen:

- dat volgens het systeem van OW 3♥ in ieder geval zekere waarden toont, ook al is het niet forcing;
- dat de westhand zeer geschikt is voor een hoog hartencontract;
- dat derhalve het bod van 4♥ opgelegd is en niet kan worden gezien als mede gebaseerd op een in de denkpauze van west opgesloten suggestie.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 21 vast te stellen op 4♥ door OW, precies gemaakt, 420 voor OW;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-09:

Meteen 3♥ was inviterend, 6-9 punten terwijl doublet gevolgd door harten bieden een forcingbod in die kleur zou aangeven. Oost vertelde aan de WL dat hij op dit spel liever niet wilde doubleren, omdat hij bang was dat west dan wellicht zou passen. Belangrijk is ook dat de denkpauze van oost niet met zekerheid op een maximum wijst; hij kan ook hebben geaarzeld omdat hij zich afvroeg of hij wel aan het bieden deel zou nemen. Dat de denkpauze dus niet in één bepaalde richting wees maakte het des te eenvoudiger om het in viertallen volstrekt evidente 4♥-bod van west ook in paren zonder probleem toe te staan.

Protest 01-10

Tweede Divisie paren

Spel 22	♠ B95	
O / OW	♥ B73	
	♦ 96	
	♣ AVB52	
♠ 1074		♠ AH632
♥ A985	W N O	♥ H104
♦ HV42	Z	♦ B10875
♣ 93		♣ –
		♠ V8
		♥ V62
		♦ A3
		♣ H108764

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1♠	3♣ ^A
3♠	4♥	doublet	pas
pas	pas		

3♣ is gealerteerd en uitgelegd als 5-5 rood. Dit is systematisch juist.

Resultaat: 4♥X -2

Het spelverloop: Start ♥x voor de aas; harten na voor ♥H; vervolgens ♠AH meegenomen en harten na. Op ♠B ging de ruitenverliezer weg en west maakte alleen nog een harten.

De WL stelde vast dat 3♣ correct is uitgelegd als 5-5 rood. Hij liet de behaalde score staan. Vanwege onvoldoende aandacht voor het spel gaf hij NZ een straf van 50% van een top. NZ gingen in beroep tegen de straf.

De PK heeft overwogen:

- dat OW bij het opengaan van de dummy konden zien wat er was misgegaan bij NZ;
- dat zij de beste start, troef, tegen 4♥ gedoubleerd hebben gevonden, waarna het contract zeer veel down kan bij het alleszins voor de hand liggende tijdige ruitenvervolg;
- dat er derhalve geen verband bestaat tussen het matige resultaat van OW op dit spel en de vergissing van NZ, zodat

het aan tafel behaalde resultaat kan worden gehandhaafd;

- dat de vergissing van zuid in het bieden weliswaar valt onder het "besteden van onvoldoende aandacht aan het spel," maar dat hiervoor geen afzonderlijke straf behoefte te worden gegeven.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 22 vast te stellen op 4♥ door NZ, gedoubleerd twee down, 300 voor OW;
- de door de WL aan NZ opgelegde straf in te trekken;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-10:

Ghestem gaat fout, ze komen in de 3-3 fit en je komt troef uit, de beste start. Omdat je verzuimt tijdig ruiten te spelen gaan ze maar twee down in plaats van vier of zelfs zes. De slechte score is je eigen schuld, maar moeten NZ nog straf krijgen voor hun vergissing? In principe niet. Vergissen is menselijk en leidt alleen dan tot een afzonderlijke straf als er daarna misbruik van de ongeoorloofde inlichting (meestal door juist wel of juist niet alerteren overgebracht) wordt gemaakt.

Protest 01-11

Tweede Divisie paren

Spel 3

♠ H105

Z / OW

♥ 109

♦ A653

♣ B873

♠ 72

♥ H652

♦ B109842

♣ 5

N
W O
Z

♠ B984

♥ AVB83

♦ -

♣ H1092

♠ AV63

♥ 74

♦ HV7

♣ AV64

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	pas	2♣ ^A	pas
2♦	? doublet	2♥	pas
pas	doublet	allen passen	

Resultaat: 2♥X contract

2♣ werd uitgelegd als zwarte kleuren. OW spelen Kelsey, dus 2♣ belooft een rode singleton of renonce. Noord heeft geen mooi doublet, maar zit moeilijk. De WL was van mening dat met de juiste uitleg noord mogelijk niet zal doubleren en besloot tot OW 2♥ contract +110. OW waren het niet met deze beslissing eens en gingen naar de PK.

Deze heeft overwogen:

- dat de door OW gegeven uitleg ruimschoots onvoldoende was, aangezien, zoals OW ook erkenden, volgens Kelsey 2♣ een hand is met een singleton rood en dus duidt op een driekleurenspel (eventueel 5-4-3-1 of 5-4-4-0) hetgeen iets heel anders is dan een zwart tweekleurenspel, de aan tafel gegeven uitleg;
- dat NZ echter door deze onjuiste uitleg niet zijn benadeeld, aangezien uit het bieden zonneklaar werd, zeker voor noord in de uitpaspositie, dat OW in een wellicht door NZ niet verwachte, maar nu zuid niet doubleerde kennelijk zeer speelbare hartenfit waren beland;
- dat het aan tafel behaalde resultaat dus moet worden gehandhaafd.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 3 vast te stellen op 2♥ door OW, gedoubleerd gemaakt, 670 voor OW;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-11:

Ook hier onvolledige en dus onjuiste uitleg. 2♣ was Kelsey. Dat is een antieke conventie die een driekleurenspel (evt. 5-4-3-1) aangeeft met een singleton rood. De nadruk ligt wel op de zwarte kleuren, maar

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van het protestcomité te bekrachtigen onder verbetering c.q. aanvulling van gronden zoals hierboven overwogen.

Aanvullend commentaar bij 01-12:

Dit geval ging over natuurlijk, logisch bridge. Als west 2♦ biedt over 2♣ heeft hij wellicht belangstelling voor ruitens en schoppens. Het is dan niet zo gek om 2♠ te bieden op een driekaart; je hebt 1♠ immers al overgeslagen toen je 2♣ bood, dus partner (doubleerder) kan dat zelf wel bedenken, evenals de tegenpartij. Omdat aan deze conclusie geen afspraak met partner ten grondslag ligt, maar alleen bridgelogica, is er niets te alerteren.

Het gaat nog verder. Doubleerder vindt nog steeds dat hij een mooie hand heeft en houdt de boel aan de praat met 3♥. Dat zal wel niet op een echte kleur gebaseerd zijn. Dus moet er worden gealerteerd, maar hier staat tegenover dat iedereen wel vermoedt dat 3♥ niet echt is. We moeten denk ik de eerste speler nog tegenkomen die op goede gronden kan staande houden dat hij door het ontbreken van een alert op zo'n bod is benadeeld.

Al met al is er heel wat te theoretiseren, maar niets aan de hand wat een scoreingreep rechtvaardigt.

Protest 01-15

Tweede Divisie paren (01-15)

Spel 7 ♠ 87532

Z / Allen ♥ 832

♦ 1032

♣ V9

♠ H104

♥ H107

♦ A7

♣ H7643

W N
Z O

♠ B

♥ A654

♦ HB98654

♣ B

♠ AV96

♥ VB9

♦ V

♣ A10852

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	1♣
pas	pas	1♦	pas
1SA	pas	2♦	pas
...2SA	pas	3SA	einde

Voor de uitkomst werd de WL geroepen. NZ betwijfelden of het bieden van 3SA nog wel ethisch verantwoord was. De WL liet het spel afspelen en stelde vervolgens vast dat 1SA 10-14 punten beloofd had en dat nu 2SA een maximum in die range beloofde. Verder was 2♦ non-forcing, maar sterker dan 3♦. De WL was van mening dat pas voor oost een redelijk alternatief was en wijzigde de score in 2SA +4. OW gingen hiertegen in beroep.

De PK heeft overwogen:

- dat 2SA enige aansluiting in ruiten belooft, zodat de denkpaauze geen ongeoorloofde informatie overbrengt;
- dat het tafelresultaat derhalve moet worden gehandhaafd aangezien er geen overtreding is begaan.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider te vernietigen;
- de score op spel 7 vast te stellen op 3SA door OW, plus drie gemaakt, 690 voor OW;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-15:

Wat de WL heeft bedoeld met zijn aantekening op het protestformulier dat 2♦ non-forcing was, maar sterker dan 3♦, zullen we nooit weten. Er staat niet dat OW dat verklaard hebben en dat ligt ook voor de hand: op grond van bridgelogica is 3♦ natuurlijk sterker dan 2♦. Echter, met een zevenkaart en enige aansluiting, zo te horen, bij partner, pas je niet zo snel op 2SA. Bovendien is niet duidelijk waarover west nadacht: zijn denken kan beide kanten uit worden uitgelegd. Het is jammer dat zulke zaken als protest langskomen; de WL zou beter moeten weten.

Protest 01-16

Tweede Divisie paren

Spel 7

Z / Allen

♠ 87532

♥ 832

♦ 1032

♣ V9

♠ H104

♥ H107

♦ A7

♣ H7643

W N
O
Z

♠ B

♥ A654

♦ HB98654

♣ B

♠ AV96

♥ VB9

♦ V

♣ A10852

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	1♣
pas	1♦	pas	1♠
pas	pas	2♦	pas
2SA	3♠	einde	

Resultaat: 3♠ -3.

1♦ werd gealerteerd en uitgelegd als Walsh. Nadat de dummy op tafel kwam te liggen heeft oost onmiddellijk de WL geroepen. Noord verklaarde een probleem te hebben met zijn hand na een 1♣-opening. Hij wilde niet passen, maar vond zijn hand te zwak voor 1♠. Hij bood nu maar 1♦ in de hoop dat het goed zou komen. De WL oordeelde dat deze bewuste afwijking van het systeem het OW vrijwel onmogelijk heeft gemaakt om 3SA nog te bereiken en wijzigde de score in 3SA +2 voor OW. NZ gingen hiertegen in beroep.

De PK heeft overwogen:

- dat uit de nadere verklaring van noord volgt dat het bieden van 1♦ niet moet worden beschouwd als een psyche, maar als een bewuste poging om ondanks een doubleton klaveren toch in een aanvaardbaar contract te belanden;
- dat deze mogelijkheid derhalve deel uitmaakt van de benadering van de 1♣-opening door NZ en dus meegenomen had moeten worden in het antwoord omtrent de betekenis van 1♦;

- dat het verzuim dit te doen een overtreding van de Spelregels oplevert, nl. onvolledige en dus onjuiste uitleg;
- dat niet valt na te gaan wat het resultaat zou zijn geweest bij correcte uitleg, zodat een kunstmatige arbitrale score moet worden vastgesteld.

De Protest Commissie heeft besloten

- de beslissing van de wedstrijdleider te vernietigen;
- de score op spel 7 vast te stellen op gemiddelde-min (v/h 40%) voor NZ en gemiddelde-plus (v/h 60%) voor OW;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-16:

Op hetzelfde spel als protest 01-15 werd aan een andere tafel een lacune in het systeem getest. 1♦ werd uitgelegd als Walsh. Dat houdt in dat noord in geval hij een zwak spel heeft niet beschikt over vierkaarten (of langer) in de hoge kleuren. Als zuid nu 1♠ biedt belooft dat een onevenwichtige hand met in principe vijf klaveren en vier schoppen. Aan tafel vertelde noord echter dat NZ een probleem hebben met zwakke spellen met doubleton klaveren in de antwoordende hand. Ze willen liever niet passen, maar noord is te zwak voor 1♠ en zegt dan maar 1♦ in de hoop dat alles goed afloopt. Dat gebeurde min of meer wel, al hadden OW zich na 3♠ nog met recht en reden kunnen afvragen hoe dit bieden mogelijk was als 1♦ inderdaad een vierkaart hoog ontkende.

Toch is er iets aan de hand. Met de goede uitleg (d.w.z. de aanvulling over de zwakke handen met doubleton klaveren) biedt oost misschien wel direct 2♦. Ook overigens kan het bieden anders gaan, we weten het niet. Dus hebben we weinig keus: de 40-60 moet van stal gehaald worden, al heet die tegenwoordig gemiddelde-min en -plus. Je kunt immers ook meer dan 60% gehaald hebben of minder dan 40% over de zitting.

Protest 01-17

Tweede Divisie paren

Spel 13

N / Allen

♠ 97

♥ A109842

♦ B54

♣ B9

♠ V10852

♥ 53

♦ H

♣ A6543

W N
Z O

♠ A43

♥ H76

♦ AV102

♣ V87

♠ HB6

♥ VB

♦ 98763

♣ H102

West	Noord	Oost	Zuid
–	2♦	pas	2♥
pas	pas	2SA	? pas
3♣	pas	3♦	pas
3♠	pas	3SA	pas
4♠	allen passen		

Resultaat: 4♠ +1

2SA werd uitgelegd als unusual of echt. De betekenis van 3♣ was daarom niet meer geheel duidelijk. NZ maakten bezwaar tegen het doorbieden van oost. De WL was het met NZ eens dat er ongeoorloofde informatie was overgedragen door de gegeven uitleg en dat daarvan ook gebruik was gemaakt in het verdere bieden. Hij wijzigde de score dan ook in 3♣ en gaf OW een kwart top straf voor de overtreding. OW gingen tegen deze beslissing in beroep.

De PK heeft overwogen:

- dat, wat er ook zij van de ongeoorloofde informatie, overgebracht door de gegeven uitleg van 2SA en 3♣, na 3♦ duidelijk is dat oost een gewone SA-hand heeft zodat OW daarna weer vrij zijn om te bieden wat zij willen;
- dat wat er ook zij van het verdere biedverloop, hierin dus geen overtredingen meer zijn gepleegd;
- dat het aan tafel behaalde resultaat derhalve moet worden gehandhaafd zonder oplegging van straf.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 13 vast te stellen op 4♠ door OW, plus één gemaakt, 650 voor OW;
- de aan OW opgelegde straf in te trekken;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-17:

Dit was een wonderlijk verhaal tot het weer gewoon werd. Waarom oost niets bood na 2♦ is vaag: 2SA zou 16-19 zijn maar doublet ongeveer 15 punten, evenwichtig. Het probleem ontstond toen west 2SA alerdeerde en uitlegde als unusual of, naar hij aarzelend eraan toevoegde, een echte sans. 3♣ kan dus zowel voorkeur klaveren zijn als Stayman. Het ligt voor de hand dat oost, met de echte variant, 3♦ bood om een hoge kleur te ontkennen. Waarom oost over 3♠ geen 4♠ bood maar 3SA is onduidelijk, maar het is niet (meer) verboden omdat na 3♦ de seinen al weer op groen stonden.

Protest 01-18

Tweede Divisie paren

Spel 2

O / NZ

♠ B95

♥ HB76

♦ 975

♣ H73

♠ 74

♥ V92

♦ V632

♣ AB105

W N
Z O

♠ H1083

♥ A1043

♦ AB108

♣ 8

♠ AV62

♥ 85

♦ H4

♣ V9642

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1♦	pas
2♦	pas	2SA	pas
3♦	allen passen		

Resultaat: 3♦ -1.

Volgens de systeemkaart en desgevraagd ook uitgelegd starten NZ de laagste van een doubleton. Ook starten ze met een kleintje als ze een plaatje in een kleur hebben. Om te voorkomen dat partner misschien zou denken dat hij een plaatje in harten had, startte zuid nu met ♥8. Oost taxeerde het spel nu verkeerd en ging één down. De WL oordeelde dat de uitleg over deze uitkomst van NZ onjuist was en dus een overtreding (impliciete afspraak die gemeld had moeten worden) en wijzigde de score in 3♦ precies gemaakt. NZ gingen hiertegen in beroep.

De PK heeft overwogen:

- dat van eenvoudige op de systeemkaart aangegeven uitkomstafspraken, zoals bv. hoogste van een serie, of in casu hoogste van een kleine doubleton, slechts kan worden afgeweken als daartoe een steekhoudende bridge-technische reden aanwezig is;
- dat de stelling van NZ dat "laagste van een doubleton" in voorkomende gevallen verwarring kan wekken met "kleintje plaatje" weliswaar juist is, maar dat de consequenties van deze mogelijke strijdigheid van twee van hun uitkomstafspraken tevoren door hen hadden moeten worden opgelost in plaats van dat deze op de tegenstanders worden afgewenteld;
- dat dit verweer van NZ derhalve niet kan worden aanvaard, zodat sprake is van een overtreding;
- dat hoewel NZ de aftroever in harten niet vonden/namen, niettemin duidelijk is dat de leider bij een ander speelplan negen slagen zou hebben gemaakt;
- dat de wedstrijdleider aan tafel dus juist heeft beslist.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-18:

Dit was een principiële zaak. NZ spelen de laagste van een kleine doubleton maar ook kleintje plaatje. Om verwarring te voor-

komen bij noord was zuid dus maar met ♥8 gestart in plaats van met de vijf. Dat kostte de hartenaftroever (noord geloofde het niet) maar leidde ook tot een probleem. De WL trad doortastend op en stelde vast dat dit soort afwijkingen van de afspraken alleen kan als er een goede bridge-technische reden voor is. Daarnaast wordt nu nog gezocht. De verwarring tussen kleintje van doubleton en kleintje-plaatje wordt in ieder geval niet als goede reden aanvaard. Aangezien de leider bij een ander speelplan negen slagen kan halen werd dat ook de score.

Protest 01-19

Tweede Divisie paren

Spel 12 ♠ 98643

W / NZ ♥ B975

♦ 983

♣ A

♠ B75

♥ A8

♦ A764

♣ HB74

		N		♠ V
			O	♥ H1063
W			Z	♦ 1052
				♣ V10853

♠ AH102

♥ V42

♦ HVB

♣ 962

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	pas	1♥	pas
1SA	pas	2♣	doublet
allen passen			

Resultaat: 2♣ X contract

2♣ bleek Checkback Stayman te zijn, maar was niet gealverteerd. NZ hadden daar moeite mee en riepen de WL. Deze stelde vast dat het niet-alerteren weliswaar een overtreding was waarvoor hij een afzonderlijke straf gaf, maar dat er geen reden was om de score te wijzigen. NZ gingen hierop naar de PK.

Deze heeft overwogen:

- dat 2♣ aan tafel niet werd gealverteerd, hoewel de systeemkaart van OW aangaf dat zij checkback Stayman speelden,

hetgeen een overtreding van de Spelregels is;

- dat niet valt na te gaan hoe het biedverloop zonder deze overtreding zou zijn verder gegaan;
- dat daarom een kunstmatige arbitrale score moet worden vastgesteld.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 7 vast te stellen op gemiddelde-plus (v/h 60%) voor NZ en gemiddelde-min (v/h 40%) voor OW;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar 01-19:

Dit was niet al te lastig. De systeemkaart van OW gaf Checkback Stayman aan, dus west zou 2♣ hebben moeten alerteren. Het nalaten hiervan is dan een overtreding en zuid was wel degelijk benadeeld. Met alert op 2♣ had hij vast niet gedoubleerd. Hoe het afgelopen zou zijn weet niemand, dus wederom een A.S. van gemiddelde-min en -plus.

Protest 01-20

Tweede Divisie paren

Spel 8

W / -

♠ 10976

♥ 62

♦ VB8

♣ VB74

♠ 432

♥ VB109

♦ 1095

♣ 982

W N
 O
 Z

♠ AH85

♥ H853

♦ 64

♣ H53

♠ VB

♥ A74

♦ AH732

♣ A106

West

pas

pas

2♣

Noord

pas

pas

allen passen

Oost

1♦

doublet

Zuid

1 SA

pas

Resultaat: 2♣ -1

Volgens de systeemkaart is 1♦ vanaf een vierkaart. Oost heeft verklaard dat hij zich verpakt had. Hij had dat pas ontdekt toen er al 1SA lag en had daarom geen WL geroepen om zijn bieding nog te wijzigen. NZ riepen de WL en spraken het vermoeden uit dat OW over deze situatie verborgen afspraken zouden hebben. De WL stelde vast dat er geen overtreding had plaatsgevonden en liet de score staan. NZ gingen dan ook naar de PK.

Deze heeft overwogen:

- dat wat er ook zij van de bewering van oost dat hij 1♣ had willen openen, zowel achter zijn doublet op 1SA als achter het bod van 2♣ door west gezien het niveau van de wedstrijd bridgetheoretische vraagtekens gezet kunnen worden;
- dat het echter overigens OW ook in casu vrijstond te bieden wat hun goed dunkte, zodat geen overtreding door hen is begaan;
- dat NZ aan tafel derhalve hadden behoren te volstaan met het melden van het biedverloop aan de wedstrijdleader, zonder daarbij enigerlei opvatting over de aard daarvan te ventileren;
- dat de wedstrijdleader bij het ontbreken van een aantoonbare overtreding derhalve juist heeft beslist door de score te laten staan.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld te retourneren op gronden aan het algemeen belang ontleend.

Aanvullend commentaar bij 01-20:

Het vreemdste geval uit de lopende verzameling. Geen denkpauzes of wat dan ook; alleen maar raar bieden, althans volgens NZ. Ook als je gelooft dat oost zich, zoals hij zei, werkelijk vertrok en 1♣ bedoelde in plaats van 1♦ blijft het raar, wat er gebeurde. Verboden is het allemaal niet, maar de lijst van partnershipsgewoonten wordt er voor OW na zo'n spel natuurlijk niet korter op.

Protest 01-21

Tweede Divisie paren

Spel 14

♠ HVB106543

O / -

♥ 7

♦ B87

♣ 3

♠ 92

♥ B10

♦ A1062

♣ V9875

W N
Z O

♠ 8

♥ H632

♦ V4

♣ AHB642

♠ A7

♥ AV9854

♦ H953

♣ 10

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♣	1♥
2♣	3♠	pas	4♣
pas	4♠	einde	

Resultaat: 4♠ +1

3♠ werd uitgelegd als hartensteun met schoppen cue. Na 4♣ herhaalde noord zijn kleurtje nog een keer en daarmee was het voor zuid blijkbaar duidelijk dat er iets was misgegaan en paste. OW vonden dat ze door de verkeerde uitleg de uitnemer met 5♣ gemist hadden en vroegen de WL om een oordeel. Die oordeelde dat er geen overtreding was begaan en handhaafde de score. OW gingen hierop naar de PK.

Deze heeft overwogen:

- dat uit niets is gebleken dat NZ over de betekenis van 3♠ in deze situatie enigerlei afspraak hebben;
- dat derhalve moet worden aangenomen, gelet op het bepaalde in art. 75D van de Spelregels, dat er sprake is geweest van

foute uitleg, hetgeen een overtreding oplevert;

- dat OW echter door deze overtreding niet zijn benadeeld omdat oost, na 3♠ maar zeker na 4♠ toen ook hem duidelijk had kunnen zijn wat er aan de hand was, actie had kunnen ondernemen;
- dat de beslissing van de wedstrijdleader om het tafelresultaat te handhaven juist is geweest, zij het op andere gronden, zodat terecht een protest is ingediend.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen onder verbetering van gronden zoals hierboven overwogen;
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-21:

De oude doctrine van stal gehaald. NZ beweerden wel dat 3♠ een hartenfit en een schoppencontrole aangaf, maar wie zou dat geloven als noord deze hand meebrengt als bewijs? Een systeemboek waar dit in staat is er vast niet, dus passen we voorbeeld 2 van de noot onder art. 75 toe. Er is sprake van foute uitleg en niet van fout bieden zolang niet aantoonbaar is wat de afspraken zijn.

Oost heeft natuurlijk boter op zijn hoofd. 4♣ is al ongeveer opgelegd, maar nadat via 4♠ de aap uit de mouw gekomen is, kun je nog één keer iets doen als je vlug bent. De slechte score is dus geen rechtstreeks gevolg van de foute uitleg, zodat deze moet blijven staan.

Opgaven CLB-examen 21 april 2001

Zoals al jaren gebruikelijk wordt ook dit jaar weer het CLB-examen in de Weko-wijzer gepubliceerd. Op de volgende pagina's treft u de opgaven aan van zowel het Spelregelgedeelte als het Rekengedeelte. Verderop in dit nummer de antwoorden, het gebruikelijke commentaar van Jos Jacobs op het examen en een naschrift van Ton Kooijman.

SPELREGELGEDEELTE

Dit gedeelte van het examen bestaat uit 18 open opgaven. Voor het beantwoorden van deze opgaven hebt u anderhalf uur de tijd. Geef bij iedere opgave zo gespecificeerd mogelijk aan welke artikelen (en artikelleden) van de Spelregels van toepassing zijn en geef kort aan wat de beslissing van de wedstrijdleader is.

Per opgave zijn drie punten te verdienen: één punt voor het noemen van de juiste artikelen en twee punten voor de goede beslissing. Om te slagen moet u minimaal 30 punten behalen.

Tenzij expliciet anders vermeld, mag u er bij alle opgaven van uitgaan dat het om een parenwedstrijd op clubniveau gaat en dat de spelers een natuurlijk biedsysteem hanteren.

Opgave 1

Zuid denkt dat hij de onderstaande hand heeft:

- ♠ A864
- ♥ AH9
- ♦ 74
- ♣ AB87

maar omdat hij verkeerd gesorteerd heeft, heeft hij in werkelijkheid de volgende hand:

- ♠ A864
- ♥ AH974
- ♦ -
- ♣ AB87

Met die hand opent hij 1SA en wordt leader in 3SA. De tegenspelers verdedigen in de veronderstelling dat zuid een SA-verdeling heeft, waardoor zuid zijn contract maakt en een heel goede score haalt. West roept na het spelen de wedstrijdleader en zegt benadeeld te zijn; ze kunnen het contract één down spelen. Wat beslist de wedstrijdleader?

Opgave 2

Op het eerste spel van de ronde heeft de leader van de laatste vijf slagen er vier geclaimed en beide tegenstanders hebben zich daar bij neergelegd: hij had nog vrije kaarten in een kleur en twee kleine troeven en de tegenstanders kregen alleen nog hun hoge troef. Nadat het tweede spel klaar is, vraagt degene die blinde was op het eerste spel wie die hoge troef eigenlijk had. Het blijkt dat er geen troef meer inzat, de leader had niet goed geteld. Hij roept nu de wedstrijdleader en vraagt of hij alsnog een slag meer kan krijgen.

Opgave 3

In de strijd om promotie in de hoofdklasse van de districtsviertallencompetitie eindigen drie teams op de eerste plaats. In het district zijn de reglementen van de NBB van kracht. De uitslagen van de onderlinge wedstrijden zijn als volgt:

A - B	17-13
A - C	12-18
B - C	16-14

Hoe wordt de promotie bepaald?

Opgave 4

De bieding gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	doublet	pas	doublet

Op dit moment roept west de wedstrijdleader. Wat beslist deze?

Opgave 5

De bieding gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	pas	

Nu roept oost de wedstrijdleader en vertelt hem dat hij zijn punten niet goed geteld heeft en alsnog een andere bieding wil doen. Wat beslist de wedstrijdleader?

Opgave 6

De bieding gaat als volgt:

West	Noord	Oost	Zuid
–	3♣	2♠	

Oost doet een onvoldoende bod. Zuid zegt 2♠ niet te accepteren en roept de wedstrijdleader. Deze stelt vast dat oost de opening van noord niet gezien heeft en dat 2♠ muiderberg* is.

Wat vertelt de wedstrijdleader verder?

* 5-krt ♠ en een 4-krt ♣ of ♦, 6-10 punten.

Opgave 7

Zuid heeft in slag 5 een ruiten voorgespeeld. Nadat oost als laatste heeft bijgespeeld en iedereen zijn kaart heeft omgedraaid vraagt hij of hij de slag nog een keer mag inzien.

De spelers vertellen hem dat dit niet is toegestaan. Oost roept nu de wedstrijdleader en zegt hem dat hij niet zeker weet of hij verzaakt heeft. Hoe lost de wedstrijdleader dit op?

Opgave 8

Zuid is leider in 4♥. West komt uit met een kleine klaveren voor de ♣H van oost. De spelers leggen hun kaart dicht maar de ♣H blijft openliggen en oost denkt na over het vervolg. Na ongeveer een minuut speelt zuid nu ♥3, denkende dat oost in slag 2 heeft voorgespeeld (maar daar ligt nog steeds ♣H). West speelt ♥5 en de leider speelt in de blinde ♥10. Nu ontdekt oost wat er aan de hand is en roept de wedstrijdleader. Wat beslist deze?

Opgave 9

Zuid is leider. West is aan slag en wil in de zesde slag voorspelen. Hij wil ♦9 spelen, maar bij het pakken van deze kaart valt ♦4 open tafel. Niemand heeft ♦9 kunnen zien.

Wat vertelt de wedstrijdleader? West heeft nog ♠V93 ♥98 ♦B94 ♣ -.

Opgave 10

Het biedverloop gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
–	3♥	1♠	
		pas	pas
doublet	pas		

Nadat oost 1♠ (onvoldoende) had geboden is de wedstrijdleader aan tafel geweest en deze heeft de spelregels correct uitgelegd. Hij heeft o.a. nadat oost gepast had, aan west de opdracht gegeven dit spel verder te passen. Toch houdt west in de uitpas het biedverloop open met een doublet, waarna noord past. Nadat noord gepast heeft roept zuid weer de wedstrijdleader. Wat beslist de wedstrijdleader?

Opgave 11

Het biedverloop gaat

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1♦	pas
2♦	pas	pas	doublet
pas	pas	pas	2♠

Nadat zuid 2♠ heeft geboden roept west de wedstrijdleader. Wat beslist de wedstrijdleader?

Opgave 12

De wedstrijdleader wordt tijdens het afspeelen van een contract aan tafel geroepen omdat één van de spelers een kaart te weinig heeft. Hij kijkt of hij de kaart kan vinden en als hij de kaarten die dicht voor de speler op tafel liggen omdat ze in vorige slagen al gespeeld zijn doorkijkt, valt het op dat er één een beetje dik aanvoelt. Hij pakt die dikke kaart op en met een beetje wrikken voelt hij dat de kaarten loschieten: het waren twee kaarten die aan elkaar plakten. Hoe gaat de wedstrijdleader verder?

Opgave 13

Op een spel wordt geopend met 1♠. De volgende speler pakt langzaam een paskaartje uit de biddingbox en beweegt het paskaartje naar de tafel, maar breekt die beweging af. Hij zit nog even voor zich uit te staren met het paskaartje in zijn hand en zet het dan met een resoluut gebaar terug. Hij draait zich naar de linkertegenstander en vraagt hoeveel ruiten die linkertegenstander had op het vorige spel, want hij vermoedt dat de linkertegenstander verzaakt heeft. De wedstrijdleader wordt erbij gehaald. Wat beslist die op het vorige spel?

Opgave 14

Op een spel is zuid leider geworden in een 3SA contract. Oost en west komen tegelijk open uit. Oost met ♦4 en west met ♥V. De wedstrijdleader wordt geroepen. Wat beslist de wedstrijdleader?

Opgave 15

Het biedverloop gaat als volgt:

West	Noord	Oost	Zuid
–	1♥	pas	4♥

Nadat zuid 4♥ heeft geboden legt oost ♦A op tafel. De wedstrijdleader wordt geroepen. Wat beslist hij?

Opgave 16

Oost is gever. Zuid opent voor zijn beurt met 1♣. Oost heeft dit niet gezien en biedt nu 1SA. De wedstrijdleader wordt geroepen. Wat beslist deze?

Opgave 17

De bieding begint met een pas van noord. Zuid die zijn kaarten nog aan het tellen is merkt dat hij 14 kaarten heeft. Na tussenkomst van de wedstrijdleader blijkt hij ♣2 te hebben die bij noord zijn hand hoort. Wat beslist de wedstrijdleader?

Opgave 18

Zuid is leider in een schoppencontract, waarin al 9 slagen gespeeld zijn. West, die aan slag is, speelt in de 10^e slag ♦B. Zuid legt zijn kaarten neer en claimt met de woorden: “Deze slag troef ik af en de rest is hoog”. De wedstrijdleader wordt geroepen. Wat beslist deze?

♠ -			
♥ -			
♦ 5			
♣ 765			
	N		♠ -
♠ -		W	♥ 2
♥ 9			♦ 6
♦ B		Z	♣ 98
♣ 32			
			♠ 8
			♥ -
			♦ 9
			♣ AH

REKENGEEDEELTE

- Tenzij expliciet anders vermeld, gaat het over parenwedstrijden.
- Wanneer u percentages moet uitrekenen, rondt u deze af op twee decimalen; wanneer u matchpunten moet uitrekenen rondt u deze af op één decimaal.
- Als er arbitrale scores zijn gegeven, wordt er daar waar van toepassing gerekend met de formule van Neuberg.
- In de opgaven wordt ‘gemiddelde-plus’ afgekort tot G+ en ‘gemiddelde-min’ tot G-.
- Indien u een scorekaartje moet uitrekenen, kunt u ervan uitgaan dat de vermelde scores correct zijn ingevuld. Dit geldt ook voor het uitrekenen van een viertallenwedstrijd.
- Bij de scorekaartje is de kolom MP’ bedoeld als hulpkolom voor een eventuele voor-Neuberg score. De kolom MP is bedoeld voor de uiteindelijke score.

Nederlandse Bridge Bond

Opgave 1

Reken het scorekaartje uit van spel 1. U mag er vanuit gaan dat de paren 4 en 7 op de andere borden tussen de 40% en de 60% gescoord hebben. **Deze vraag telt voor twee punten.**

Datum:		Groep:			Spelnr. 1		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	3SA		C	+400			
2		-1-			-400		
3	-12-			+1100			
4	-7-			G-			
5	3SA		+2	+460			
6		-13-			-430		
7		-4-			G+		
8		-17-			-400		
9	3SA		+1	+430			
10	3SA		+2	+460			
11		-10-			-460		
12		3♠!	-5		-1100		
13	3SA		+1	+430			
14		-9-			-430		
15	3SA		+1	+430			
16		-15-			-430		
17	3SA		C	+400			
18		-5-			-460		

Opgave 2

Reken het scorekaartje uit van spel 2. U mag er vanuit gaan dat de paren 8, 10 en 11 op de andere borden tussen de 40% en de 60% gescoord hebben, maar paar 17 had maar 37,50%. **Deze vraag telt voor twee punten.**

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spelnr. 2		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-2-			-420			
2		4♥	C		+420		
3	-12-			-420			
4	-7-			-420			
5	-18-			-170			
6		4♥	C		+420		
7		4♥	C		+420		
8		-17-			G-		
9	-14-			-420			
10	-11-			G+			
11		-10-			G-		
12		4♥	C		+420		
13	-6-			-420			
14		4♥	C		+420		
15	-16-			-420			
16		4♥	C		+420		
17	-8-			G-			
18		2♥	+2		+170		

Opgave 3

Reken het scorekaartje uit van spel 3.
Bij de paren 12 en 16 heeft de wedstrijd-
leider een arbitrage volgens artikel
25B2b toegepast. Geen van beiden
heeft minder dan 40% gescoord.

Deze vraag telt voor twee punten.

Nederlandse Bridge Bond

Paar nr	Datum:		Resul- taat	Groep:		Spelnr.	
	Contract			Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-2-			-170			
2		3♠	+1		+170		
3	-12-			+100			
4	-7-			-140			
5	3♥		C	+140			
6		4♠	-1		-100		
7		2♠	+1		+140		
8		2♠	+2		+170		
9	-14-			-170			
10	-11-			-90			
11		2♣	C		+90		
12	Arb	4♠	-1	(25B2b)	-100		
13	-6-			+100			
14		2♠	+2		+170		
15	-16-			-140			
16	Arb	3♠	C	(25B2b)	+140		
17	-8-			-170			
18		-5-			-140		

Opgave 4

Reken het scorekaartje van spel 8 uit.
Bij de paren 1 en 8 heeft de wedstrijd-
leider n.a.v. een arbitrage een splitscore
gegeven. Beide paren scoorden over de
andere spellen tussen de 40% en 60%.

Deze vraag telt voor twee punten.

Nederlandse Bridge Bond

Paar nr	Datum:		Resul- taat	Groep:		Spelnr.	
	Contract			Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-8-	Arb		-430			
2		3♦	-1		-50		
3	-4-			-460			
4		3SA	+2		+460		
5	-14-			-400			
6	-9-			-430			
7	-10-			-430			
8	Arb	3SA	+1		G-		
9		3SA	+1		+430		
10		3SA	+1		+430		
11	-2-			+50			
12	-5-			-400			
13		3SA	-1		-50		
14		3SA	C		+400		
15		3SA	C		+400		
16	-13-			+50			
17	-18-			-550			
18		3SA!	C		+550		

Opgave 5

Reken onderstaande viertallenwedstrijd uit in WP. Op spel 5 heeft de wedstrijdleider beide partijen gemiddelde-min gegeven. **Deze vraag telt voor twee punten.**

Sp	Ver- loper	Kw	Contract		Res	Score		Sp	Ver- loper	kw	Contract		Res	Score		Verschil		Imps		
			Wij	Zij		Wij	Zij				Wij	Zij		Wij	Zij	Wij	Zij			
1	N	Nie	3SA		-5		250	1	N	Nie		3SA	-3	150						
2	O	NZ		1SA	+1		120	2	O	NZ	1SA		+	150						
3	Z	OW	1SA		-2		100	3	Z	OW		1SA	-2	100						
4	W	All		4♠	-1	100		4	W	All	4♠		C	620						
5	N	NZ		2♠	+1		140	5	N	NZ				G-	G-					
6	O	OW	4♦		-2		100	6	O	OW	2♠		+	170						
7	Z	All	5♦!		-1		200	7	Z	All		5♣!	C		750					

Punten	IMP	Punten	IMP	Punten	IMP	Punten	IMP	Punten	IMP
0-10	0	170-210	5	430-490	10	1100-1290	15	2250-2490	20
20-40	1	220-260	6	500-590	11	1300-1490	16	2500-2990	21
50-80	2	270-310	7	600-740	12	1500-1740	17	3000-3490	22
90-120	3	320-360	8	750-890	13	1750-1990	18	3500-3990	23
130-160	4	370-420	9	900-1090	14	2000-2240	19	4000-meer	24

Aantal gespeelde spellen					WP	Aantal gespeelde spellen					WP
6-9	10-13	14-15	22-25	26-29		6-9	10-13	14-15	22-25	26-29	
0-1	0-1	0-2	0-3	0-3	15-15	24-26	29-32	31-34	40-45	44-49	23- 7
2-5	2-6	3-7	4-9	4-10	16-14	27-29	33-36	35-38	46-51	50-55	24- 6
6-8	7-9	8-10	10-14	11-15	17-13	30-33	37-40	39-43	52-57	56-61	25- 5
9-11	10-12	11-14	15-19	16-20	18-12	34-37	41-45	44-48	58-64	62-68	25- 4
12-14	13-16	15-18	20-24	21-25	19-11	38-41	46-50	49-54	65-71	69-76	25- 3
15-17	17-20	19-22	25-29	26-31	20-10	42-45	51-55	55-60	72-79	77-85	25- 2
18-20	21-24	23-26	30-34	32-37	21- 9	46-50	56-61	61-66	80-87	86-94	25- 1
21-23	25-28	27-30	35-39	38-43	22- 8	51-	62-	67-	88-	95-	25- 0

Opgave 6

Op de slotdag van de club doen er in totaal 64 paren mee en u laat een topintegraal schema spelen waarbij alle paren rondes van drie spellen spelen en ze ook alle spellen spelen. In een ronde van drie spellen haalt het paar Ans-Albert 104 MP. Hoeveel procent is dat en hoeveel MP en hoeveel procent haalt hun tegenstander (Barbara en Berend)?

Opgave 7

Reken het onderstaande scorekaartje uit met behulp van de butlermethode.

Deze vraag telt voor twee punten.

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spelnr.	
Paar nr	Contract		Resultaat	Score		IMP
	NZ	OW		NZ	OW	
1	2SA		C	+120		
2		-11-			-400	
3	3SA		C	+400		
4		-3-			-400	
5	3♦		-1	-50		
6	3SA		C	+400		
7	3SA		-2	-100		
8		-1-			-120	
9		-6-			-400	
10		-7-			+100	
11	3SA		C	+400		
12	3SA		-2	-100		
13		-16-			-120	
14		-5-			+50	
15		-12-			+100	
16	2SA		C	+120		
17	1SA		C	+90		
18		-17-			-90	

Punten	IMP	Punten	IMP	Punten	IMP	Punten	IMP	Punten	IMP
0-10	0	170-210	5	430-490	10	1100-1290	15	2250-2490	20
20-40	1	220-260	6	500-590	11	1300-1490	16	2500-2990	21
50-80	2	270-310	7	600-740	12	1500-1740	17	3000-3490	22
90-120	3	320-360	8	750-890	13	1750-1990	18	3500-3990	23
130-160	4	370-420	9	900-1090	14	2000-2240	19	4000-meer	24

Opgave 8

Op een avond worden er 30 spellen gespeeld volgens de Butler telling. Er wordt aan twee paren elk 2 impen straf gegeven. Wat is het totaal aan impen die avond van alle paren gezamenlijk?

Bij de opgaven 9 en 10 kunt u gebruik maken van het volgende schema (het is niet compleet, er is één vakje niet ingevuld)

tafel	1	2	3	4	5	6	7
Borden	1-4	5-8	9-12	13-16	17-20	21-24	25-28
ronde	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14
1	8: 15-16	9: 17-18	10: 19-20	11: 21-22			
2	10-11	12-15 8: 16-13	14-17 9: 18-1	2-19 10: 20-3	4-21 11: 22-5	6-7	8-9
3	4-7	6-9	8-15 8: 16-11	10-17 9: 18-13	12-19 10: 20-1	14-21 11: 22-3	2-5
4	3-12	5-14	7-2	15-4 8: 9-16	17-6 9: 11-18	19-8 10: 13-20	21-10 11: 1-22
5	21-6 11: 13-22	1-8	3-10	5-12	15-14 8: 7-16	17-2 9: 9-18	19-4 10: 11-20
6	19-14 10: 9-20	21-2 11: 11-22	13-4	1-6	3-8		17-12 9: 7-18
7	17-8 9: 5-18	19-10 10: 7-20	21-12 11: 9-22	11-14	13-2	1-4	15-6 8: 3-16

Opgave 9

Wat voor type schema is dit?

Opgave 10

In het schema is één vakje leeggelaten (het grijze vakje). Vul dit vakje in.

Opgave 11

Op de jaarlijkse slotdag wil het bestuur dat er voor de lunch 18 spellen gespeeld worden en na de lunch 21 spellen: eerst 6x3 en daarna 7x3. U bent erin geslaagd een schema samen te stellen. Als het spelen begint om 10.30 uur en er 45 minuten opgaan aan de lunch, wanneer zal het spelen dan eindigen?

Opgave 12

Gedurende drie avonden halen de onderstaande paren de volgende percentages.
 Aukje-Anton 52,31% 54,16% 51,50%
 Berend-Bart 54,66%* 53,17% 48,61%
 Elke avond werden 24 spellen gespeeld, maar Berend en Bart hadden op de eerste avond een stilzit. Bereken het percentage over de drie avonden voor beide paren.

Opgave 13

Noem de kenmerken van een Mitchell schema.

Opgave 14

Hieronder ziet u een schema voor een volledige driehoekswedstrijd. Maak het gidsbriefje voor paar 5 en geef aan in welke rondes er wel en niet geschud moet worden.

Hele driehoek, 24 spellen						
borden	1-6	7-12	13-18	19-24	25-30	31-36
ronde						
1	1:1-3		2:5-2		3:4-6	
2		1:3-2	2:1-6			3:4-5
3		1:1-4		2:6-2	3:5-3	
4	1:4-2			2:1-5		3:6-3

De zaak Tammens-Wintermans

door de Weko

Tijdens de laatste voorronde van het ING Bank Topcircuit heeft zich een incident voorgedaan met het paar Tammens-Wintermans. Deze zaak heeft de meeste kranten gehaald en heeft veel tongen losgemaakt. Omdat de zaak ook (of misschien wel juist) voor wedstrijdleiders een aantal interessante aspecten heeft, besteden we er aandacht aan. Allereerst volgt een zo zakelijk mogelijk verslag van de gebeurtenissen op de dag zelf. Daarna geven we kort aan wat er door wedstrijdleiding, Bondsbestuur en organisatiecomité besloten is. Vervolgens wordt de rechtsgang via de Commissie van Beroep (inclusief de uitspraak) gemeld. Tot slot een aantal overwegingen vanuit de Weko en vergelijkingen met dat wat de WBF op dit gebied in de reglementen heeft opgenomen naar aanleiding van (min of meer) vergelijkbare gevallen tijdens WK's e.d.

Het ING Bank Topcircuit bestond afgelopen seizoen uit vier voorronden. Per voorronde waren zogenaamde circuitpunten te verdienen: hoe hoger men eindigde hoe meer punten; omdat de schaal in het begin vrij steil afloopt wordt hoog eindigen extra beloond t.o.v. gemiddeld scoren. Voor de plaatsing in de finale worden slechts de drie beste resultaten meegeteld. Deze regeling was bedoeld om paren de gelegenheid te geven een voorronde te laten lopen zonder dat hun plaatsing daarmee acuut in gevaar zou komen. Voor paren die alle keren konden spelen, betekende dit gewoon dat ze zich één zeperd konden veroorloven.

Na drie voorronden staat het paar Tammens - Wintermans op een redelijk veilige achtste plaats in de totaalstand (de eerste 16 paren plaatsen zich voor de finale). Tijdens de laatste voorronde loopt het op zaterdag niet goed en op zondagochtend wordt al snel duidelijk dat het erg onwaarschijnlijk is dat Tammens - Wintermans hun slechtste score tot op dat moment kunnen gaan verbeteren. Kees Tammens

realiseert zich niet alleen dat, maar bedenkt ook dat het nu voor hem gunstig uit kan pakken om paren die in elk geval boven hem gaan eindigen in de eindstand maar zoveel mogelijk punten te geven als hij daar tegen speelt. Immers, de circuitpunten die deze paren gaan halen kunnen dan niet toevallen aan zijn directe concurrenten voor een plaats in de finale. Hij meldt dit aan de dienstdoende hoofdwedstrijdleider en vraagt wat hij wel en niet mag doen. De WL kan noch in de Spelregels, noch in de toernooibepalingen, noch in de reglementen van de NBB een bepaling vinden die het bewust weggeven van punten verbiedt en zegt dat ook tegen Kees Tammens.

Voor de zekerheid overlegt de wedstrijdleider nog met één van de leden van het organisatiecomité, maar dat levert alleen de boodschap op dat een dergelijke handelwijze niet op prijs gesteld zal worden en dat mogelijk achteraf maatregelen getroffen zullen worden.

Er is overwogen om het paar de twee ronden waar het om zou gaan niet te laten spelen, maar ook daarvoor werd geen basis gevonden in de reglementen. Bovendien zou Kees Tammens daarmee toch een deel van het beoogde effect bereiken, want zijn tegenstanders zouden dan op de niet-gespeelde spellen een positieve arbitrale score krijgen.

Tijdens de eerste ronde van de laatste zitting moesten Tammens - Wintermans (als OW) tegen Van Oppen - Rebattu spelen. Dit paar stond voortdurend in de top vijf en had zich al zeker geplaatst voor de finale. Een tegenstander die dus veel punten moest krijgen om de kansen van Tammens - Wintermans te vergroten.

Hieronder volgen (zonder verder commentaar) de vijf spellen van de bewuste ronde, in de volgorde zoals ze aan tafel zijn gespeeld (van boven naar beneden).

Spel 4
W / Allen

♠ H82
♥ 6
♦ A73
♣ VB10642

♠ B1065
♥ B104
♦ H9642
♣ 5

N
W O
Z

♠ V94
♥ A9873
♦ B8
♣ A97

♠ A73
♥ HV52
♦ V105
♣ H83

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	2♥	pas
pas	doublet	pas	3SA
pas	pas	doublet	pas
pas	pas		

res. +1350 voor NZ;
-13 imp voor Tammens-Wintermans

Spel 5
N / NZ

♠ 95
♥ H10985
♦ H4
♣ H1093

♠ A762
♥ V4
♦ 852
♣ AB85

N
W O
Z

♠ HB10
♥ AB3
♦ AB1073
♣ 72

♠ V843
♥ 762
♦ V96
♣ V64

West	Noord	Oost	Zuid
–	pas	pas	pas
pas			

res. 0 voor NZ;
-9 imp voor Tammens-Wintermans

Spel 1
N / -

♠ A65
♥ 4
♦ AH53
♣ 76432

♠ V74
♥ VB96
♦ B10876
♣ A

N
W O
Z

♠ H982
♥ H73
♦ 92
♣ V985

♠ B103
♥ A10852
♦ V4
♣ HB10

West	Noord	Oost	Zuid
–	1♦	2♠ (zwak)	doublet
3♠	pas	4♠	doublet
allen passen			

res. +800 voor NZ;
-13 imp voor Tammens-Wintermans

Spel 2
O / NZ

♠ B986
♥ AVB10
♦ 83
♣ HB5

♠ V4
♥ 872
♦ VB765
♣ 932

N
W O
Z

♠ H1053
♥ 9653
♦ 1042
♣ 86

♠ A72
♥ H4
♦ AH9
♣ AV1074

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1SA*	doublet
2♦	pas	3♦	pas
pas	doublet	redoublet	3SA
doublet	pas	pas	4♣
doublet	allen passen		

* volgens afspraak 15-17 punten, evenw.

res. +1310 voor NZ;
+3 imp voor Tammens-Wintermans

Spel 3
Z / OW

♠ HB
♥ HV4
♦ 865
♣ 107432

♠ 986
♥ 982
♦ AB7
♣ AHVB

N
W O
Z

♠ 107432
♥ 1075
♦ V10
♣ 985

♠ AV5
♥ AB63
♦ H9432
♣ 6

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	1♥
2♣	2♥	3SA	doublet
pas	pas	redoublet	pas
pas	pas		

res. +4000 voor NZ;
-23 imp voor Tammens-Wintermans

De gebeurtenissen aan deze tafel werden snel bij iedereen bekend en een aantal spelers begon enigszins te morren. De hoofdwedstrijdleader kondigde aan dat de scores van deze tafel onder voorbehoud waren. In de tweede en derde ronde van die zitting gebeurde niets opzienbarends bij Tammens - Wintermans, maar in de vierde ronde tegen Jansma - Verhees (ook al zeker van de finale) gebeurde nog het volgende (Tammens - Wintermans zitten NZ):

Spel 16
W / OW

♠ HVB2
♥ A87
♦ AV85
♣ 95

♠ 10953
♥ 64
♦ B32
♣ H1042

N
W O
Z

♠ A76
♥ 952
♦ H4
♣ B8763

♠ 84
♥ HVB103
♦ 10976
♣ AV

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1SA	allen passen	

res. +120 voor NZ;
-7 imp voor Tammens-Wintermans

Jansma - Verhees waren niet blij met dit cadeau en verzochten nadrukkelijk om de volgende spellen normaal te doen, welk verzoek onmiddellijk werd ingewilligd.

De hoofdwedstrijdleader die al had vastgesteld dat hij geen middelen had om tegen dit dumpen op te treden besloot consequent om de behaalde scores te handhaven en zag geen mogelijkheid straf op te leggen. Wel diende hij een rapport in met zijn bevindingen bij het organisatiecomité.

De volgende dagen is druk overleg gepleegd binnen de NBB over deze zaak. Het Bondsbestuur stelde vast dat het gedrag van Tammens – Wintermans zeer ongewenst is, maar zag wel in dat de toernooibepalingen een situatie hebben gecreëerd waarin voor dit paar het dumpen van punten een verdedigbare strategie is. Het Bondsbestuur vond daarom dat er geen reden was om een procedure bij de Straf- en Tuchtcommissie aanhangig te maken tegen Tammens – Wintermans.

Het Bondsbestuur besloot voorts het eventueel nemen van maatregelen binnen het kader van het Topcircuit over te laten aan het organisatiecomité.

Dit comité besloot om **alle** scores die het paar Tammens - Wintermans gedurende de laatste zitting behaald had te schrappen. Daarmee ontstond een nieuwe eindstand van de voorronde en kwamen andere paren in aanmerking voor plaatsing in de finale. Bovendien werd besloten om het paar Tammens - Wintermans, hoewel ze in de stand nu nog steeds 15e waren geworden, niet uit te nodigen voor de finale.

Het organisatiecomité baseerde zich bij deze beslissing op artikel 74A2 van de Spelregels en stelde dat Tammens -

Wintermans de bepalingen van dit artikel hadden overtreden. Omdat zij dit bewust en met opzet deden is er conform artikel 72B1 sprake van een zeer ernstige overtreding.

Het comité was van mening dat op basis van deze artikelen de wedstrijdleiding het paar al tijdens het toernooi had moeten verwijderen, maar achtte zichzelf bevoegd tot handelen nu de Wedstrijdleader dit had nagelaten.

Het comité oordeelde dat het gedrag van Tammens - Wintermans de bridgesport in diskrediet had gebracht, daardoor schade toebrengend aan de belangen van de Nederlandse Bridge Bond en die van de sponsors. Het comité besloot daarom tot het schrappen van de door Tammens - Wintermans in de vierde ronde behaalde resultaten en tot uitsluiting van Tammens - Wintermans van de finale.

Tegen deze twee beslissingen werden meerdere beroepen ingesteld. Tammens-Wintermans gingen tegen beide beslissingen in beroep, maar ook een paar dat door deze beslissingen de finale dreigde te missen stelde een beroep in. Daarnaast wilde de hoofdwedstrijdleader graag door de Protestcommissie getoetst zien of het organisatiecomité wel bevoegd was om hem in deze te overrulen.

De Protestcommissie kwam op grond van artikel 2 van het Protestreglement tot het oordeel dat een Wedstrijdleader geen protest tegen maatregelen van een organiserende instantie kan indienen omdat die mogelijkheid in artikel 2 van het Protestreglement niet wordt geboden.

De beide beroepen werden door de Commissie van Beroep behandeld.

Inhoud van het beroep van Tammens - Wintermans

Tammens - Wintermans betwisten gemotiveerd de bevoegdheid van het organisatiecomité een beslissing als de onderhavige te nemen, betwisten gemotiveerd de

spelregels te hebben overtreden en betwisten de bridgesport in diskrediet te hebben gebracht.

Inhoud van het verweer

Het organisatiecomité stelt voorop dat het Bondsbestuur haar heeft belast met de organisatie van het ING Bank Topcircuit en aan haar alle bevoegdheden heeft gedelegeerd die het Bondsbestuur als regerend bestuur heeft.

Met betrekking tot het niet uitnodigen van Tammens - Wintermans voor de finale stelt zij dat dit een beleidsmatige beslissing is geweest die slechts marginaal getoetst kan worden. De beslissing om de scores te wijzigen stelt zij genomen te hebben omdat de uitslag van de vierde zitting oneigenlijk beïnvloed is geweest.

Overwegingen van de Commissie van Beroep

1. Vaststaat dat de wedstrijdleader "aan tafel" geen arbitrale scores heeft vastgesteld, noch een straf heeft opgelegd en dat de besluiten waartegen het beroep zich richt na afloop van de wedstrijd zijn genomen. Dit brengt mee dat niet art. 91 van de Spelregels, waarin immers de bevoegdheid aan de wedstrijdleader is gegeven, maar de strafbepalingen van de Statuten van de Nederlandse Bridge Bond van toepassing zijn.
2. De beslissing van het organisatiecomité om Tammens - Wintermans niet uit te nodigen voor de finale van het ING Bank Topcircuit moet worden opgevat als een uitsluiting van deelname aan een met name genoemde wedstrijd, welke straf wordt genoemd in artikel 8 lid 1 sub b van de Statuten.
3. Het organisatiecomité wordt gevolgd in haar standpunt dat zij met betrekking tot het ING bank Topcircuit de taken en bevoegdheden van het Bondsbestuur gedelegeerd heeft gekregen en mag uitoefenen, zodat haar besluiten worden gezien als genomen namens het Bondsbestuur. Nu Tammens en Wintermans betwisten dat het or-

ganisatiecomité bevoegd was tot het opleggen van straffen en nu het organisatiecomité zich heeft beroepen op een gedelegeerde bevoegdheid, moet worden gezien of het Bondsbestuur daartoe bevoegd was.

4. Ingevolge artikel 8 lid 3 van de Statuten is het Bondsbestuur bevoegd tot het opleggen van de in dat artikel genoemde straffen. Dit lid bepaalt echter ook dat het Bondsbestuur deze bevoegdheden kan delegeren aan een commissie. Het Bondsbestuur heeft in 1993 van deze delegatiemogelijkheid gebruik gemaakt door haar bevoegdheid in handen te leggen van de Strafen Tuchtcommissie. Sindsdien treedt het Bondsbestuur in zaken die aan deze commissie worden voorgelegd als aanklager op. Het verdraagt zich niet met het stelsel van regels binnen de Nederlandse Bridge Bond, waaronder met name het Straf- en Tuchtreglement, dat een ander orgaan van de bond dan de Straf- en Tuchtcommissie, of – in beroep – de Commissie van Beroep, tot het opleggen van de in artikel 8 van de Statuten genoemde straffen overgaat. Dit geldt ook voor het Bondsbestuur. Dit oordeel brengt mee dat het Bondsbestuur niet meer zelfstandig bevoegd is tot het opleggen van genoemde straffen.
5. Op grond van het hiervoor overwogene slaagt het beroep van Tammens - Wintermans op de onbevoegdheid van het organisatiecomité hen uit te sluiten van de finale van het ING Bank Topcircuit.
6. Met betrekking tot het vervangen van de door Tammens - Wintermans en hun tegenstanders in de vierde zitting van de vierde voorronde door kunstmatige arbitrale scores wordt overwogen dat ingevolge artikel 81 van de Spelregels het tot de taak en bevoegdheden van de wedstrijdleider behoort de scores te verzamelen, de resultaten op te stellen en de uitslagen te melden aan het organisatiecomité. Eventuele protesten tegen beslissingen van de wedstrijdleider dienen

via hem te worden ingediend bij het protestcomité, in het voorliggende geval de Protestcommissie. Zoals hiervoor overwogen heeft de wedstrijdleider geen arbitrale scores vastgesteld en is er evenmin protest ingediend. Daarmee staan de scores vast. Het toekennen van arbitrale scores is geen straf die is genoemd in artikel 8 van de Statuten. Hieruit volgt dat zelfs als het organisatiecomité bevoegd zou zijn, hetgeen zij op dezelfde gronden als hiervoor onder 4. genoemd niet is, het opleggen van deze straf niet mogelijk zou zijn.

7. Derhalve slaagt ook het beroep tegen het besluit van het organisatiecomité om de door Tammens - Wintermans en hun tegenstanders in de vierde zitting van de vierde voorronde behaalde scores te vervangen door kunstmatige arbitrale scores.
8. Het voorgaande leidt ertoe dat de besluiten van het organisatiecomité waartegen het beroep zich richt, worden vernietigd.
9. Terzijde overweegt de Commissie van Beroep het volgende. Zij geeft in deze beslissing geen oordeel over een eventueel strafwaardig karakter van het optreden van Tammens en Wintermans. Dit kan zij ook niet doen omdat deze vraag haar niet middels de voorgeschreven weg is voorgelegd. Aan het Bondsbestuur staat nog steeds de weg open de zaak voor te leggen aan de Straf- en Tuchtcommissie, die alsdan daarover een beslissing zal geven. Pas indien van die beslissing door één of beide partijen beroep wordt ingesteld, is de Commissie van Beroep aan de beurt een inhoudelijk oordeel te geven.

Beslissing Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep verklaart het beroep gegrond. Zij vernietigt de besluiten van het organisatiecomité om Tammens - Wintermans uit te sluiten van de finale van het ING Bank Topcircuit 2000-2001 en om de door dit paar en hun tegenstanders behaalde scores tijdens de vierde zitting

van de vierde voorronde te vervangen door kunstmatige arbitrale scores. Het protestgeld wordt gerestitueerd.

Het beroep van het andere paar werd door deze beslissing overbodig: het betreffende paar had immers zijn finaleplaats niet verloren. Dit beroep werd derhalve niet-ontvankelijk verklaard.

Naschrift Weko

Uiteraard heeft ook de Weko sindsdien in haar vergaderingen aandacht aan deze zaak besteed.

Vastgesteld werd, wellicht ten overvloede, dat het reglement van het ING Bank Topcircuit mede debet is aan de ontstane situatie. De Weko raadt regelingen waarbij slechtste scores vervallen o.a. af omdat dit het verwerpelijke "calculerend gedrag" van spelers in de hand kan werken. Binnen verenigingen zal dat zelden tot ongelukken leiden, maar in dit specifieke geval, waarbij het paar Tammens-Wintermans met zijn acties niets kon verliezen, maar alleen maar kon winnen, was het de spelers zelf zeer duidelijk.

Het advies van de Weko is en blijft derhalve om de bepalingen voor een competitie dusdanig te maken dat de kans dat een situatie als deze ontstaat minimaal is, liefst nul. Echter, tijdens de vele discussies die over deze zaak gehouden zijn, kwamen voorbeelden boven water die aangeven dat een organisatiecomité onbedoeld toch met dit fenomeen te maken kan krijgen. Dit doet zich met name voor wanneer het resultaat van een toernooi op de één of andere manier meetelt in een groter geheel. Dit is bijvoorbeeld bij het NTCI-klassement het geval.

De Weko wil er geen misverstand over laten bestaan dat het gedrag ongewenst is, maar de vraag is hoe het aangepakt zou kunnen worden. Artikel 74 van de Spelregels is niet de goede stok om mee te slaan. Dit artikel is bedoeld voor andere zaken, zoals opzettelijk traag spelen, on-

behoorlijke opmerkingen maken tegen partner en/of tegenstanders, roken aan tafel ondanks dat bezwaar is gemaakt e.d.

Ook internationaal is het fenomeen van "calculerend gedrag" bekend. Tijdens het WK van 1991 was met nog één ronde van de kwalificatie te gaan bekend dat IJsland winnaar zou worden in de ene poule. In de kwartfinales zouden ze gaan spelen tegen de nummer vier van de andere poule. Amerika en Polen speelden in de laatste ronde tegen elkaar en gingen onderling uitmaken wie drie en wie vier zou worden. Omdat ze eigenlijk allebei wel graag tegen IJsland wilden spelen, deden ze hun best om de wedstrijd te verliezen, overigens zonder het zo bont te maken als Tammens in zijn 3SA geredoubleerd.

Amerika was uiteindelijk de gelukkige om in de kwartfinale tegen IJsland te mogen spelen. Overigens werd IJsland dat jaar wereldkampioen, dus hadden beide landen achteraf er beter aan gedaan om IJsland vooral zo lang mogelijk te mijden als tegenstander.

Naar aanleiding van dit incident heeft de WBF de regeling voor de paringen in de kwartfinales veranderd. De winnaar van een poule mag nu kiezen uit de nummers 2 t/m 4 van de andere poule en daarmee kan deze situatie niet meer ontstaan. I

Inmiddels heeft de WBF in haar reglementen voor WK's overigens wel een bepaling opgenomen die dumpen van punten moet tegengaan. Of die regeling in Nederland overgenomen moet worden, is nu een punt van discussie binnen de Weko en als daar nieuws over is, hoort u dat zeker.

Een belangrijk probleem is de bewijslast. Tammens deed het aangekondigd en zo overduidelijk dat er geen problemen zijn met de bewijslast, maar een speler die een verkeerde kaart bijspeelt, moet niet onmiddellijk aan de schandpaal genageld kunnen worden, ook niet in situaties waarin van dumping sprake kan zijn.

Immers, er zijn nu eenmaal momenten dat een speler minder geconcentreerd zit te spelen, bijvoorbeeld omdat hij zijn eigen klassering toch niet meer kan verbeteren. Of denk aan de spelers die absoluut nog een paar tops nodig hebben en om die reden “zeven” proberen en eentje down gaan terwijl de hele zaal klein slem no-teert...

Dat is voor de eerlijkheid van de wedstrijd misschien wel erger (want aan het eind van een toernooi zijn er vermoedelijk een behoorlijk aantal paren voor wie dit geldt en de invloed op de einduitslag kan daarmee onevenredig groot worden), maar dit is veel moeilijker te bestrijden. In zekere zin is dit een ‘fact of life’, waarmee we moeten leven.

Eventuele regelgeving moet zich richten op de situaties waarin het dumpen is gericht op pogingen tot manipulatie van de einduitslag, zodanig dat niet langer ‘de beste’ wint – waardoor het faire karakter van de wedstrijd wordt verstoord. Dit komt tenslotte in alle sporten voor. Denk bijvoorbeeld aan de laatste wedstrijd van FC Groningen tegen FC Utrecht het afgelopen seizoen. Misschien wilde FC Groningen wel goed tegenspel bieden, maar nadat ze snel op achterstand kwamen hoefde Groningen niet meer zo nodig, terwijl omgekeerd FC Utrecht daar juist extra energie uit putte. Dat is acceptabel. Wat niet acceptabel zou zijn geweest is dat FC Groningen FC Utrecht bewust zou hebben geholpen door bijvoorbeeld onmiddellijk en vrijwillig in eigen doel te schieten.... maar waar ligt de grens?

Antwoorden Spelregelgedeelte CLB-examen

Opg.	artikelnrs.	Beslissing, motivering
1	40A	Een speler mag zich vergissen. De score blijft staan. Ook het noemen van art. 75 is goed, dit valt alleen niet onder de CLB stof.
2	71A, 79C	Dat kan.
3	Comp. Reglement 21.1	Er moeten beslissingswedstrijden worden gespeeld (bij voorkeur een driehoekswedstrijd)
4	36	Het doublet van zuid wordt geannuleerd en zuid moet een reglementaire bieding doen. Noord moet verder passen. (De voorspelstraffen van art. 26 kunnen van toepassing zijn)
5	25B	Oost mag zijn bieding vervangen, maar dan kunnen OW op dit spel maximaal gemiddelde-min krijgen. Dit antwoord kan veel uitgebreider zijn als artikel 25B stap voor stap wordt doorgelopen. Er zijn ook situaties dat OW geen straf krijgen.
6	27, 26B	Oost moet zijn bod vervangen door een voldoende bod of een pas, west moet verder passen. Als OW gaan tegenspelen mag de leider aan west bij de eerste gelegenheid verbieden met een bepaalde kleur uit te komen/voor te spelen.
7	66C	De wedstrijdleader laat de slag openleggen om te bekijken of er verzaakt is.
8	53A	Doordat west ♥5 bijspeelt, is het voor de beurt voorspelen van zuid geaccepteerd. Oost moet ♣H dichtleggen en bijspelen.

9	50B, 50C	West mag ♦9 bijspelen, ♦4 wordt een kleine strafkaart (west mag er ook voor kiezen ♦4 in deze slag voor te spelen). Als er opnieuw ruiten gespeeld wordt mag west kiezen of hij ♦4 of ♦B (een honneur) bijspelt. Naast het gegeven antwoord is ook goed gerekend (de vraag was niet helemaal duidelijk geformuleerd):
		Art. 58B, er zijn twee kaarten tegelijk gespeeld. De speler mag zelf kiezen welke hij nu speelt en de andere wordt een kleine strafkaart
		Art 49, ♦9 is niet gezien, er is derhalve nog geen kaart gespeeld, ♦4 wordt nu een kleine strafkaart, alles mag gespeeld worden behalve ♦9.
10	35B	Het doublet is door noord de facto geaccepteerd en de biedingen blijven daarom ongewijzigd gehandhaafd. Bij zijn volgende biedingen moet west toch blijven passen, maar oost krijgt nog steeds geen straf opgelegd.
11	39B, 26A2	2♠ wordt geannuleerd en oost speelt het contract van 2♦!. De eerste keer dat noord aan slag komt mag de leider bepalen of noord wel of niet schoppen speelt. Verbieden blijft van kracht zolang noord aan slag blijft.
12	67B2	Hij legt de kaart waarvan de beeldzijde zichtbaar was terug tussen de gespeelde kaarten en geeft de andere aan de speler die de kaart tekort kwam. Hij legt uit dat die speler geacht werd die kaart al die tijd in zijn hand gehad te hebben en dat die speler dus nu misschien wel verzaakt heeft. Zo nee gaat het spel door, zo ja kan de verzaking afgehandeld worden.
13	64B4	De wedstrijdleader zal een eventuele voldongen verzaking niet bestraffen, want de termijn is verstreken. (Let er op dat het paskaartje los is gekomen uit de biddingbox, alinea 4 biddingbox appendix. Een correctie ogv artikel 64C is nog wel mogelijk).
14	58A	De kaart van west geldt als gespeeld, want west was aan de beurt om uit te komen. De kaart van oost wordt een grote strafkaart.
15	24B	♦A wordt open op tafel gelegd en het bieden wordt verder afgemaakt, waarbij west één keer moet passen. Als OW tegenspelen wordt ♦A een grote strafkaart.
16	28B (16C2)	Zuid mag het 1♣ bod opnemen. Het bieden begint met 1SA en gaat verder alsof 1♣ niet is geboden. Noord mag geen gebruik maken van de ongeoorloofde inlichting die volgt uit de 1♣ opening.
17	13aanhef	Aan de spelers wordt voorgesteld nadat ♣2 aan noord is teruggegeven het spel gewoon te spelen.
18	63A3, 64A1	Door de claim van zuid wordt de verzaking voldongen. Zuid moet twee slagen overdragen. Nieuwe opvattingen na een internationale discussie maken dat ook het antwoord: verkeerde claim, zuid staat nog één slag af is goedgekeurd (art. 70).

Antwoorden rekengedeelte CLB-examen

1.

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spelnr. 1		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	3SA		C	+400		1	1.3
2		-1-			-400	13	14.7
3	-12-			+1100		14	15.9
4	-7-			G-			6.4
5	3SA		+2	+460		11	12.5
6		-13-			-430	8	9.1
7		-4-			G+		9.6
8		-17-			-400	13	14.7
9	3SA		+1	+430		6	6.9
10	3SA		+2	+460		11	12.5
11		-10-			-460	3	3.5
12		3♠!	-5		-1100	0	0.1
13	3SA		+1	+430		6	6.9
14		-9-			-430	8	9.1
15	3SA		+1	+430		6	6.9
16		-15-			-430	8	9.1
17	3SA		C	+400		1	1.3
18		-5-			-460	3	3.5

G- krijgt 40%, G+ krijgt 60% (van 16 MP). Overige scores worden met Neuberg uitgerekend.

2.

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spelnr. 2		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-2-			-420		5	6.7
2		4♥	C		+420	7	9.3
3	-12-			-420		5	6.7
4	-7-			-420		5	6.7
5	-18-			-170		12	15.7
6		4♥	C		+420	7	9.3
7		4♥	C		+420	7	9.3
8	-17-				G-		6.4
9	-14-			-420		5	6.7
10	-11-			G+			9.6
11	-10-				G-		6.4
12		4♥	C		+420	7	9.3
13	-6-			-420		5	6.7
14		4♥	C		+420	7	9.3
15	-16-			-420		5	6.7
16		4♥	C		+420	7	9.3
17	-8-			G-			6.0
18		2♥	+2		+170	0	0.3

Paar 8 en 11 krijgen 40%, paar 10 krijgt 60%, paar 17 krijgt 37,50% (allen van 16 MP). De rest van de scores wordt met Neuberg uitgerekend.

3

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spelnr. 3		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-2-			-170			2
2		3♠	+1		+170		14
3	-12-			+100			13
4	-7-			-140			7
5	3♥		C	+140			16
6		4♠	-1		-100		3
7		2♠	+1		+140		9
8		2♠	+2		+170		14
9	-14-			-170			2
10	-11-			-90			10
11		2♣	C		+90		6
12	Arb	4♠	-1	(25B2b)	-100	3	3
13	-6-			+100			13
14		2♠	+2		+170		14
15	-16-			-140			7
16	Arb	3♠	C	(25B2b)	+140	9	6.4
17	-8-			-170			2
18		-5-			-140		0

Scores worden met de behaalde scores van paar 12 en 16 gewoon uitgerekend. Daarna word de score van paar 16 vervangen door 40% (van 16 MP). Paar 12 scoorde al minder dan 40%, hun score blijft gewoon staan.

4

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spelnr. 8		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-8-	Arb		-430			6
2		3♦	-1		-50	1	1.3
3	-4-			-460			2
4		3SA	+2		+460	12	13.6
5	-14-			-400			11
6	-9-			-430			6
7	-10-			-430			6
8	Arb	3SA	+1		G-		6.4
9		3SA	+1		+430	9	10.2
10		3SA	+1		+430	9	10.2
11	-2-			+50			15
12	-5-			-400			11
13		3SA	-1		-50	1	1.3
14		3SA	C		+400	5	5.8
15		3SA	C		+400	5	5.8
16	-13-			+50			15
17	-18-			-550			0
18		3SA!	C		+550	14	15.9

NZ scores kunnen gewoon worden uitgerekend. OW: Paar 8 krijgt 40% (van 16 MP), rest van de scores worden met Neuberg uitgerekend.

5.

Sp	ge- ver	Kw	Contract		Res	Score		Sp	ge- ver	kw	Contract		Res	Score		Verschil		Imps	
			Wij	Zij		Wij	Zij				Wij	Zij		Wij	Zij	Wij	Zij		
1	N	Nie	3SA		-5		250	1	N	Nie		3SA	-3	150			100		3
2	O	NZ		1SA	+1		120	2	O	NZ	1SA		+1	150		30		1	
3	Z	OW	1SA		-2		100	3	Z	OW		1SA	-2	100					
4	W	All		4♠	-1	100		4	W	All	4♠		C	620		720		12	
5	N	NZ		2♠	+1		140	5	N	NZ				G-	G-				
6	O	OW	4♦		-2		100	6	O	OW	2♠		+1	170		70		2	
7	Z	All	5♦!		-1		200	7	Z	All		5♣!	C		750		950		14

Wij: 15-20 IMP

Zij: 17-18 IMP

Uitslag, Wij: 14, Zij 15

6.

Ans & Albert 55,91%

Barbara & Berend 44,09%

Top = 62, 3 spel per tafel maakt 186. $104/186 \times 100\% = 55,91\%$

Complement van 104 is 82

$82/186 \times 100\% = 44,09\%$

Er was op het antwoordformulier geen vakje om het aantal MP bij Barbara & Berend aan te geven. Het alleen noemen van het juiste percentage is uiteraard goedgekeurd.

7.

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spelnr.	
Paar nr	Contract		Resul- taat	Score		6 MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1	2SA		C	+120		-1
2		-11-			-400	-6
3	3SA		C	+400		+6
4		-3-			-400	-6
5	3♦		-1	-50		-5
6	3SA		C	+400		+6
7	3SA		-2	-100		-6
8		-1-			-120	+1
9		-6-			-400	-6
10		-7-			+100	+6
11	3SA		C	+400		+6
12	3SA		-2	-100		-6
13		-16-			-120	+1
14		-5-			+50	+5
15		-12-			+100	+6
16	2SA		C	+120		-1
17	1SA		C	+90		-2
18		-17-			-90	+2

De datumscore wordt: +140 voor NZ en -140 voor OW

8. -4 impen. (Bij een butlerwedstrijd is zonder onregelmatigheden het totaal aantal impen 0. Nu is er twee keer -2 imp straf uitgedeeld.)

9.

Het is een onvolledig draaiend Scheveningschema. Indien het woord onvolledig is weggelaten, is het antwoord ook goedgekeurd.

10.

15-10 8: 5-16	of	15-5 8: 10-16	of
10-15 8: 16-5	of	5-15 8: 16-10	

11.

Bij het antwoord was niet gerekend volgens de methode uit het cursusboek. Het goede antwoord is:

16h29 en 30 sec (tussen 16h20 en 16h50 is goed)

$$13 \times 3 \times 7,5 \text{ min} = 292,50 \text{ min} + 11 \times 2 \text{ min wisseltijd} + 45 \text{ lunch} = 359,5 \text{ min.}$$

12.

A-A 52,66% ((52,31 + 45,16 + 51,50):3)

B-B 52,00% ((54,66 x 24 + 53,17 x 28 + 48,61 x 28): 80)

In de opgaven was weggevallen dat het om 4 spellen per ronde ging.

Bovendien was het antwoord wel goed, maar de uitleg bij B-B fout.

B-B 52,00% (54,66x20 + 53,17x24 + 48,61x24):68

Niemand is op deze vraag gezakt, het goede antwoord is wel goed gerekend.

13.

- De paren zijn in twee groepen verdeeld.
- De NZ paren blijven aan dezelfde tafels (en richting) zitten en de OW paren schuiven elke ronde één (of meer) tafels op.
- De spellen gaan elke ronde de andere richting op.
- Er is een uitslag voor elke groep afzonderlijk.

Het antwoord is ook goed gerekend als er niet vermeld is dat er een uitslag voor elke groep afzonderlijk is.

14.

Ronde	Tafel	NZ/OW	T	Spellen	Schudden
1	2	NZ	2	13-18	WEL schudden
2	3	OW	4	31-36	WEL schudden
3	3	NZ	3	25-30	NIET schudden
4	2	OW	1	19-24	NIET schudden

Als er i.p.v. wel of niet schudden, de tafelnnummers zijn genoemd waarop er geschud moet worden is het antwoord ook goed gerekend.

Commentaar bij CLB-examen

door Jos Jacobs

Dit examen gaat per definitie over de basiskennis die een wedstrijdleder in huis moet hebben. Volgend jaar kunnen we weer hardere noten kraken als het WL-examen weer langs komt. Niettemin viel op dat deze keer menig cursusleider vragen dan wel commentaren bij menige opgave had. Voorzover ik die opmerkingen ken, zal ik er van tijd tot tijd ook op ingaan.

Het is al meteen raak bij vraag 1. Het antwoord is natuurlijk simpel: je kunt iemand niet verplichten zijn kaart correct te sorteren; het is immers niet aannemelijk dat hij daarvan een gewoonte maakt. De verwijzing naar art. 40 vind ik echter minder gelukkig: de zaak valt typisch onder de meer specifieke regeling van art. 75B (afwijken van een afspraak). Het is zoals we uit de jurisprudentie weten maar de vraag of een speler zich te allen tijde straffeloos mag vergissen, maar afwijken van een afspraak mag wel zolang partner dat niet kan weten. Dat laatste is hier bij uitstek het geval, waarmee het probleem is opgelost.

In probleem 2 komen de vervaltermijnen aan de orde, maar er moet eerst worden gekeken waarmee we te maken hebben. De leider claimt vier slagen en de leider wil er daarna vijf. Dat kan soms. Art 71C behandelt het terugkomen op het afstaan van slagen en art. 79C stelt dan dat de termijn hiervoor een half uur na de wedstrijd (populair gezegd) eindigt. Omdat het hier ging om een spooktroef zal de leider zijn vijfde slag wel erbij krijgen. Ik merk op dat art. 69 niet aan de orde is omdat de vraag of de tegenstanders ingestemd hebben met de claim en zelf daarop terug willen komen zich niet voordoet: alleen de leider doet immers wat.

In vraag 3 moeten we het competitierglement te hulp roepen. Dat stelt in art. 21.1 domweg vast dat er beslissingswedstrijden volgen, liefst een driehoek omdat dan iedereen tegelijk

speelt. Een inkoppertje, zeker voor hen die met deze materie vertrouwd zijn...

Vraag 4 is ook een inkoppertje, maar dan voor de oplettende cursist. Er is ongetwijfeld in de lessen gewezen op deze quasi-onzinverhalen; ze komen zelden aan tafel voor maar lenen zich goed voor een malle examenvraag. Art. 36 geeft de oplossing. De echodubbelaar moet iets normaal bieden, maar zijn maat hangt aan de strafpassen en valt bij voorspelen ook nog onder art. 26B.

Vraag 5 is te kort door de bocht. Zoals menigeen al aangeeft hoort bij het antwoord ook een verwijzing naar de mogelijkheid dat zuid al deze flauwekul van oost genadiglijk over zich heen wil laten gaan. Zuid mag immers de tweede bieding van oost accepteren, waarna er geen straf meer is. Zowel als zuid niet accepteert, en ook als zuid zich tegen de tweede bieding verzet, geldt dat oost zijn tweede bieding mag doen à raison van een G-score.

In vraag 6 volgt uit het antwoord de wijze van behandeling door de WL. Het is de bedoeling dat je oost van tafel haalt om te ontdekken wat er aan de hand was. In dit geval kun je vermoedelijk gemakkelijk zien, ook als oost niet meewerkt, dat hij lag te slapen en dacht dat hij een Muiderbergje openen kon. Dat hoef je aan tafel niet allemaal te vertellen, maar het werkt in de beslissing door. West wordt veroordeeld tot strafpassen en tot voorspel-beperkingen volgens art. 26B, zelfs als oost tijdens het verdere bieden ooit een lage kleur biedt. In dit soort situaties geldt nu eenmaal dat aanduiden van de kleuren naderhand niet meer eenduidig mogelijk is.

Op vraag 7 is het antwoord dat oost in ieder geval volgens art. 66B zijn eigen kaart mag inzien. Dat moet voldoende zijn om de mogelijke eigen verzaking te controleren. Het onder WL-toezicht laten openleggen van de hele slag is daarvoor

niet nodig en ik zou dat ook niet direct doen. Als oost niet meer weet welke kleur gevraagd werd, dan verzaakt-ie maar...hij heeft nu eenmaal een soort opletplicht.

Voor vraag 8 geldt dat zowel art. 53A (in het algemeen) als art. 55A (in het bijzonder) de materie regelen. Wederom dient dus primair naar de bijzondere regeling te worden verwezen, daar die per definitie de voorrang heeft. De oplossing verandert er niet door: we spelen gewoon verder.

Vraag 9 is oppassen geblazen. West is aan slag en scheidt een kleine strafkaart, de gevallen ♦4. Hij mag nu spelen wat hij wil, maar niet een andere lage ruiten. Als hij inderdaad blijft bij zijn idee ruiten terug te spelen zal dat dus de 4 moeten zijn of de Boer. De negen is een verboden vrucht geworden. Zie art. 50B en C. Blijkbaar heeft de commissie deze oplossing overzien, maar ik kan er niets anders van bakken...

Vraag 10 is de pendant van vraag 4. Het verschil is dat noord, een niet-overtreder, het verboden doublet laat passeren. Dat kan nu niet meer worden bestraft, zoals art. 35 aangeeft. Verder blijven de straffen voor de toekomst van dit spel van kracht: zowel de strafpasplicht als de voorspeelstraf.

Vraag 11 deed me denken aan een befaamd biedverloop dat zich ooit in een bondswedstrijd heeft afgespeeld en alzo de landelijke pers haalde (meer details geef ik niet; te pijnlijk). Gelukkig was men hier wel wakker en werd de 2♠-bieder teruggefloten; in het geval waarnaar ik verwijs gebeurde dat niet en zou dus, als het ware, 2♠ zijn gespeeld. Volgens art. 39 krijgt zijn partner nog een schoppenvoorspeelstraf aan de broekrok ook.

Het kon niet uitblijven: vraag 12 ging over een slag met te veel kaarten. We moeten het hele spelverloop vanaf de slag met vijf kaarten nagaan om te kijken of er door het naderhand niet spelen van die plakkaart

misschien is verzaakt. Vrolijke puzzels zijn dat meestal, waarin zelden een WL zin heeft, maar ja...

Vraag 13 is behoorlijk gemeen. En passant wordt een onwenselijke methode van het hanteren van biddingboxkaartjes belicht. Op het moment dat het paskaartje de biddingbox verlaat is die bieding gedaan. De WL zal dus die pas alsnog moeten laten uitvoeren, maar dat was hier de vraag niet; het ging immers over de verzaking op het vorige spel. Omdat een speler van de niet-overtredende partij een bieding heeft gedaan op het volgende spel is de termijn om de verzaking te bestraffen voorbij. Wel kan er zondig nog een arbitrale score gegeven worden om een niet-gerechtvaardigde score voor de overtreders te redresseren. Te denken valt hier bv. aan een leider die door te verzaken veel meer slagen haalde dan waarop hij regulier recht zou hebben. Ook voor zijn tegenspelers zou het echter nu te laat zijn...

In vraag 14 is één uitkomst goed en de ander niet. De goede uitkomst geldt; de andere wordt grote strafkaart, maar de leider kan niet meer de goede uitkomer beperkingen opleggen in deze eerste slag. Later eventueel wel.

In vraag 15 zal oost t.z.t. met ♦A uitkomen als er een eindcontract in harten wordt gespeeld door NZ. Toch is er meer aan de hand. Als west nu door de hem opgelegde strafpas een alleszins opgelegd bod niet mag doen moeten we ons afvragen of wellicht art. 23 aan de orde is. Kon oost weten dat deze voorbarigheid de tegenpartij kon benadelen? Waarschijnlijk niet, in dit geval, maar je moet er even aandacht aan schenken...

Vraag 16 heeft tegenwoordig (sinds 1997) een staartje. Uiteraard geldt nog steeds dat de gever mag openen wat hij wil. Als dan blijkt dat iemand anders al een openingspoging heeft gedaan gaat die straffeloos van tafel. Echter: de inlichting die de overtreder (de fout-openaar) aldus

aan zijn partner heeft gegeven is voor deze niet vrij. Zie art. 16C2. Voor 1997 was dit een discussiepunt voor moralisten en zo, maar tegenwoordig gelukkig niet meer.

In vraag 17 kunnen OW snel aan een arbitrale score komen (G+) door niet in te gaan op het oneerbare voorstel van de WL om toch te spelen...maar dat is niet de bedoeling. Niemand aan tafel weet welke kaart van zuid naar noord verhuisde. Dat noord een bieding deed met 12 kaarten is zijn risico, maar dat komt wel weer goed, of niet; dan passen ze maar rond als een aas zou zijn verhuisd. Noord kan wel straf krijgen voor het niet effectief tellen van zijn kaarten, als daarin is voorzien, maar daarbij behoort het te blijven.

De laatste vraag heeft inmiddels geleid tot een beginselverklaring van de Spelregelcommissie van de WBF. Elders in dit nummer schrijft Ton Kooijman, de voorzitter van dit gezelschap, een artikel met een uitgebreide toelichting hierop. Gezien de ten tijde van het examen geldende tekst van de Spelregels begrijp ik niet waarom er OVER deze vraag problemen waren. Dat er NAAR AANLEIDING VAN deze vraag een probleem werd aangesneden is echter wel glashelder. In de gestelde vraag ligt, gezien de daarin gebruikte formulering, de zaak simpel, lijkt me, al is de vraagstelling wat gekunsteld (zoals vaker op examens gebeurt, bijkans onvermijdelijk). De vraag lezend kan ik alleen maar vaststellen dat zuid een kaart speelde in de lopende slag (het noemen van een kaart staat gelijk aan het spelen ervan, en zuid riep dat hij aftroefde). Daarna claimde hij met de woorden: "De rest is hoog." Deze claim is correct en dus toewijsbaar. Het enige is dat aan de claim een verzaking voorafging; die is door de claim voldongen geworden. Twee strafslagen, want de verzaker haalt zelf de slag waarin hij verzaakt.

Als de leider het goed gedaan had, had hij gezegd: ik beken in deze slag die voor jullie is, en de rest is hoog. Ook hier eerst

een mededeling over de te spelen kaart in de lopende slag, gevolgd door een claim voor het restant. Aan deze kleine verandering zien we dat ook de mededeling over het aftroeven van de lopende slag geen onderdeel is van de claim, maar hieraan voorafgaat. Omdat er nauwelijks tijd zit tussen het spelen in de lopende slag en de claim wordt dat onderscheid licht uit het oog verloren, waardoor de gedachte aan een foutclaim, met verzaking en al, ontstaat.

Het kan ook nog gekker. Stel dat de leider zegt: "Ik heb de rest, want deze slag troef ik af?" Dan valt de verzaking opeens na de claim en zou niet kunnen worden bestraft. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Wat de WBF nu gedaan heeft is feitelijk het opruimen van deze niet door de Spelregels bedoelde, maar bv. door middel van deze examenvraag wel heel duidelijk aan de orde gestelde anomalie. De bepaling dat bij een claim de voorafgegane verzakingen van de claimende partij voldongen worden, heeft alleen betrekking op verzakingen in de tot dan reeds feitelijk gespeelde (en dichtgelegde) slagen. In de eerstkomende Spelregelherziening zal dit zo komen te staan, neem ik aan, maar we moeten er nu al van uitgaan bij de behandeling van claims. Voorzover een claim tevens iets zegt over het spelen in de lopende slag wordt zo'n mededeling voortaan gezien als onderdeel van de claim. Als we deze opvatting hanteren voor vraag 18, dan komt er natuurlijk uit dat er van een foute claim sprake is. We moeten dan een billijk resultaat vaststellen (volgens art. 70) en dat is dat de lopende slag, waarin de leider moet bekennen, naar de tegenspelers gaat en de rest naar hem. Dat lijkt me een zinnige aanpak van de situatie, die dus binnenkort ook letterlijk door de tekst van de Spelregels zal zijn gedekt.

Zoals gewoonlijk is het commentaar op het rekendeel minder relevant: de getallen spreken nu eenmaal duidelijker voor zich. Bovendien is het Neuberg voor en Neuberg na, een bezigheid die alleen maar lonend is met een tabel (en een zakjapanner) bij de hand. Vraag 1 is dan al wel heel simpel, in vraag 2 moet je paar 17 als G- natuurlijk 37,5% geven. In vraag 3 zit er een adder onder het gras. Je moet de hele boel gewoon uitrekenen, met de hand als het ware. Neuberg komt er niet aan te pas, maar na het uitrekenen blijkt vanzelf dat paar 12 niet, maar paar 16 wel meer dan 40% op het spel scoorde. Dus wordt de score van paar 16 verlaagd naar 6,4 m.p. en de rest blijft zoals het was. Ook in vraag 4 is iets loos. Door de splitscore kun je NZ wel gewoon uitrekenen maar heb je alleen in OW Neuberg nodig. Dat kan ook.

In vraag 5 wordt het eindelijk serieus, en prompt ging het mis. Sommigen schijnen de vraag gelezen te hebben als een vraag naar de uitslag voor maar één team. Een wonderlijke veronderstelling: een beetje competitieleider wil toch echt graag van beide teams een uitslag. Dat deze soms, zoals hier, niet eensluidend zijn, kan hij ook niet helpen. Op de gewone spellen wordt de uitslag 15-17imps, op het ongewone spel 5 is bepaald dat beide teams G-krijgen, ofwel -3imps. Dat schiet niet op: team A verliest dus 15-20 en team B verliest 17-18. In WP wordt dat 14-15. Je zou ook kunnen zeggen: team A verliest 12-17 en team B verliest 14-15imps. hetzelfde resultaat in WP natuurlijk: 14-15.

In vraag 6 is met 64 paren de top 62 en het tafeltotaal dus 186. Reken maar uit: $104/186 = 55,91\%$ en dus 44,09% voor de burens.

De hoogste en de laagste score vallen af; de datumscore wordt +140. De imp-tabel brengt dan de verlossing in vraag 7.

Vraag 8 is geestig. Ik las hem en kraaide -4. De netto-omzet op een butleravond is nu eenmaal nihil, en dat wist ik nog wel van vroeger. Wat de één wint, verliest de ander; het levert nix op. De gedachte dat deze vraag gaat over straffen in een butlerwedstrijd moet op een misverstand berusten. Feitelijk wordt gevraagd hoe groot de som van de uitgedeeldeimps is.

In de draaiende scheveninger van vraag 9 kun je bij vraag 10 vier antwoorden geven. 15-10 en 5-16 ligt misschien het meest voor de hand uit balansoverwegingen.

In vraag 11 heb je per ronde 25 min. plus de lunch. Het wisselen is bij de 25 min. inbegrepen. 325 min. spelen dus en 45 min. eten brengt je op 16.40.

Vraag 12 was een probleem. Ik wil toch echt weten hoeveel spellen men per ronde speelde. Voor AA maakt het niet uit; die tellen we op en delen we door 3. Voor BB doet het er wel toe; ik moet weten hoeveel spellen ze hebben gemist op de eerste avond.

Vraag 13 is link. Je moet onderscheid maken tussen de Mitchell en de scheveninger, hoewel het twee loten betreft van dezelfde stam: het maakt in wezen niet uit of je beide lijnen spelers dan wel één lijn spelers en de spellen iedere ronde verplaatst. Alleen plak je op het ene een ander etiket dan op het andere.

Iedere clubwedstrijdleider behoort uit het hoofd een driehoek te kunnen uitschrijven. Daarom is de laatste vraag een verstandige ter afsluiting van een praktisch stuk examenwerk. Ik ben benieuwd wat voor de WL-2002 weer wordt verzonnen.

Naschrift bij het CLB examen

door Ton Kooijman

In deze Wekowitz veel aandacht voor het CLB-examen van dit jaar. Elders vindt u de opgaven, Jos Jacobs geeft zijn gebruikelijke reactie en één van de opgaven heeft tot een andere opvatting over de toepassing van de spelregels geleid.

Daarover is ook een artikeltje te vinden (claims en verzaken). Voor dit artikel heb ik de gemaakte examens bekeken om te analyseren waar de grootste problemen hebben gelegen. Vraag 9 is wel een heel bijzondere, omdat het gegeven antwoord niet juist is, dus laten we daar maar mee beginnen.

Vraag 9

De LT moet voorspelen en wil ♦9 pakken, maar daarbij valt ♦4 op tafel. Wat moet er gebeuren en waarom is dat zo moeilijk?

Artikel 50 geeft letterlijk aan dat deze kaart een kleine strafkaart wordt. En vervolgens legt de WL uit dat deze kaart gespeeld dient te worden als deze speler een kleine ruiten wenst te spelen. De LT had naast ♦9 geen andere kleine ruiten meer, dus in de praktijk komt het er op neer dat ♦9 de enige kaart is die nu niet gespeeld mag worden.

Het wordt wat anders als de LT toen ♦4 op tafel viel ook ♦9 als gespeeld liet zien. Dan is ♦9 de gespeelde kaart en wordt vervolgens ♦4 weer een kleine strafkaart. En als deze speler ♦9 en ♦4 laat zien, de ene kaart in zijn hand en de andere op tafel vallend, gaat het weer anders. Dan is onduidelijk wat de speler wilde en moet de WL daar dus naar vragen. Wat was u precies van plan? En als dan blijkt dat hij al gekozen had voor een van de twee kaarten wordt de andere een kleine strafkaart. Als hij nog niet gekozen had, laat u dat alsnog doen (art. 58B2). Als hij een honneur en een kleintje had laten zien, moet dan natuurlijk eerst uitgelegd worden dat er ofwel een kleine of een grote strafkaart gaat ontstaan.

Vraag 8

West komt uit en oost wint de slag. Oost laat zijn kaart open op tafel liggen, de anderen draaien hun kaart dicht. Na een minuut speelt de leider een kaart, omdat hij denkt dat oost al in de tweede slag heeft voorgespeeld. West speelt bij en zuid speelt in de dummy ook een kaart. Nu merkt oost wat er fout is gegaan.

Logisch nadenken levert de oplossing. Wat de spelers allemaal denken is niet van belang. Een feit is dat zuid in slag twee voor de beurt heeft (voor)gespeeld. En dat west dat geaccepteerd heeft door bij te spelen. Dus gaat het spelen gewoon door en moet oost nu de vierde kaart in deze slag spelen.

Vraag 7

Een slag is gespeeld en de kaarten zijn dicht. Nu vraagt een speler of hij de slag nog een keer mag bekijken. Dat vinden de andere spelers niet goed. Hij vertelt nu de WL dat hij niet zeker weet of hij verzaakt heeft.

Er zijn meerdere oplossingen mogelijk. Maar het is niet goed om nu te eisen dat er wordt doorgespeeld. Als er verzaakt zou zijn moet de WL er natuurlijk voor zorgen dat deze verzaking wordt hersteld en dus niet voldongen wordt. Improviseren helpt: bekijk de kaart van deze speler, vraag wie heeft voorgespeeld en bekijk ook die kaart. Als dat niet bekend is zal de WL de hand moeten bekijken. Als er is verzaakt moeten alle kaarten weer open, want de speler heeft er recht op te weten wat zijn bijspelen betekent.

Maar artikel 66C geeft de WL ook de mogelijkheid om de slag open te leggen. De eerste oplossing lijkt mij de beste.

De staartvragen (15,16,17) zijn slecht beantwoord. Gedeeltelijk toch weer een probleem van te weinig tijd. Per vraag waren vijf minuten beschikbaar. Dat moet toch ruim voldoende zijn. Anders eindigt een wedstrijd wel erg laat.

Vraag 16

Oost is gever, maar zuid opent met 1♣. Nu biedt oost 1SA. De WL stelt vast dat oost de opening voor de beurt niet gezien heeft. Dit is een standaard geval dat toch eigenlijk iedereen moet kennen. Artikel 28B is er heel duidelijk over. Oost heeft er recht op de bieding te beginnen en dan gaat 1♣ straffeloos van tafel. Het is van belang dat de WL de procedure goed kent. Want als de WL direct na het 1♣-bod geroepen wordt, geeft hij oost niet de gelegenheid om de bieding te openen. Dan mag west bepalen of hij dat bod accepteert. En het gaat ook fout als de WL geroepen wordt en oost dan alsnog 1SA op tafel legt. Een leuke vraag voor een volgend examen. Dit is niet geregeld. Wel kennen we artikel 10C2 en we weten dat er niets mag gebeuren als de WL eenmaal geroepen is. Ik zou dus als WL west niet meer de gelegenheid geven het 1♣-bod niet te accepteren. En oost heeft dan voor de beurt geboden.

Tot slot nog de resultaten.

Aan het rekengedeelte namen 448 kandidaten deel; daarvan slaagden er 339 (= 75,7%).

Aan het spelregelgedeelte namen 467 kandidaten deel; daarvan slaagden er 225 (= 48,2%).

Totaal namen 473 verschillende kandidaten deel aan deze examens en dat leverde 213 diploma's op (= 45,0%).

Ter vergelijking de cijfers van twee jaar geleden (examen april 1999):

rekenen	61,1%
spelregels	45,5%
diploma's	40,8%

Bijna de helft van de kandidaten heeft het examen dus gehaald. Dat is niet slecht want er deden veel mensen mee aan dit examen. Dat kan betekenen dat we weer wat meer cursisten voor de WL-cursus krijgen.

Verzaken bij claims

door Ton Kooijman

Verzaken komt regelmatig voor. Claims vinden ook regelmatig plaats. Beide leveren zo nu en dan lastige problemen op. Nu is het ook nog mogelijk dat een verzaking gecombineerd met een claim plaatsvindt. Dat wordt dan misschien wel erg gecompliceerd. Een deel ervan is meer of minder helder in de spelregels geregeld. Artikel 63 A1 zegt dat een verzaking voldongen wordt als de overtredende partij speelt in de volgende slag, Art. 63A2 zegt dat het aangeven van een kaart die in de volgende slag gespeeld gaat worden hetzelfde effect heeft. Artikel 63A3 is dan minder duidelijk: de verzaking wordt ook voldongen als de overtredende partij slaan claimt of afstaat. Daar staat niet bij wanneer die verzaking dan plaatsvindt. En dat hebben we in de NBB tot nu toe zo geïnterpreteerd dat elke verzaking voldongen wordt. Dus ook een verzaking die nog niet heeft plaats gehad, maar in de

verklaring 'zit' die bij de claim gedaan wordt.

Een examenvraag van enige jaren geleden ging als volgt: De LT speelt een ruiten voor en de leider claimt nu met: 'deze ruiten troef ik af en dan heb ik de rest.' Jammer genoeg had de leider nog een ruiten. Het antwoord moest zijn dat de aangekondigde, geclaimde verzaking voldongen was. Dat wordt door de WBF-laws committee niet gesteund. In artikel 63A3 gaat het net als in A1 en A2 om een verzaking die in de vorige slag heeft plaatsgevonden.

Als we die lijn volgen, blijft nog wel de vraag wat er dan met zo'n rare claim moet gebeuren. Daarvoor moeten we naar artikel 68D en vervolgens naar artikel 70. Het is een betwiste claim en dan moet de WL het resultaat voor beide partijen zo billijk mogelijk vaststellen. Daar horen geen

strafslagen bij. Maar als de verzaking een slag oplevert, moet die natuurlijk wel worden afgestaan, terwijl een verzaking die een slag kost rustig mag plaatsvinden. Als iemand in een claim zegt te verzaken is het niet onredelijk te veronderstellen dat bij doorspelen die verzaking ook zou hebben plaats gehad als dat een slag kost. Die benadering levert ook op dat een aangekondigde verzaking in de twaalfde slag bij de constructie van een billijk resultaat door de WL ongedaan moet worden gemaakt. Dat is in overeenstemming met artikel 62D1.

Er staat in artikel 63A3 nog iets dat aandacht vraagt. Een verzaking van de tegenstanders wordt na een claim voldongen als er met die claim wordt ingestemd. Dat levert een bijdrage aan de veronder-

stelling dat het hier om verzakingen uit de vorige slag gaat, want de tegenstanders kunnen uiteraard niet meer verzaken als er geclaimd wordt. Met die omschrijving is verder niets mis. Maar de volgende zin zorgt voor een probleem. Daar wordt het instemmen omschreven als het positief reageren op de claim. En dat is niet in overeenstemming met artikel 69A, waar het instemmen pas definitief is als de tegenstanders op een volgend spel bieden. Dat is vervelend. Ik stel u voor het laatste zinnetje van artikel 63A3 door te schrappen en bij het woord 'instemt' in de zin daarvoor te verwijzen naar artikel 69A. Dan worden de rechten van de tegenstanders niet ingeperkt door een claim. Want je hebt met zo'n claim minder kans om je verzaking tot je door te laten dringen.

